

תוכניות לימודים ומבנה ההערכה בבחינות הבגרות

שנת הלימודים תשע"ט

אגף א' לפיתוח פדגוגי – המזכירות הפדגוגית

תוכן עניינים

פרק 1: תקציר התאמת תוכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית

פרק 2: היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד

פרק 3: תקציר תוכניות הלימודים בתחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית

3.1 אגף רוח וחברה

- ספרות (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)
- היסטוריה (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)
- אזרחות
- גאוגרפיה – אדם וסביבה
- מדעי החברה
- לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה
- פילוסופיה
- תקשורת

3.2 אגף מורשת

- תנ"ך (ממלכתי וממ"ד)
- תלמוד (ממ"ד)
- תורה שבעל פה (ממ"ד וממלכתי)
- מחשבת ישראל (ממ"ד וממלכתי)
- מורשת איסלם
- מורשת ודת נוצרית

- מורשת דרוזית

3.3 אגף שפות

- עברית (יהודים, ערבים, דרוזים)
- ערבית (ערבים, דרוזים ודוברי עברית)
- אנגלית
- עולם הערבים והאסלאם
- צרפתית
- רוסית
- ספרדית
- אמהרית
- איטלקית
- גרמנית
- סינית
- יידיש

3.4 אגף מדעים

- מתמטיקה – 3 יח"ל בלבד
- מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) בנתיב העיוני
- פיסיקה
- ביולוגיה
- כימיה
- מדעי הסביבה
- מדעי כדור הארץ
- חקלאות

3.5 אגף אמנויות

- תאטרון
- מוסיקה
- אמנות חזותית
- קולנוע
- מחול

3.6 אגף א' לפיתוח פדגוגי

- חנ"ג
- מקצועות החובה למגזר החרדי

מבוא

מטרתו של מסמך זה הוא לסייע למנהלי בתי הספר להתמצא בתוכניות הלימודים המעודכנות ללמידה המשמעותית ולהבין את הקשר בניהן לבין תוכנית ההיבחות בבחינות הבגרות. המסמך הינו כלי עבודה עבור מנהלי החטיבות העליונות בבואם ליישם בפועל את תוכניות הלימודים וארגון ההוראה - למידה - הערכה.

המסמך מכיל 3 פרקים:

פרק 1. רציונל ותקציר התאמת תוכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית ובו הנחיות מעשיות לבחירת פרקי ההרחבה וההעמקה בתוכניות הלימודים הבית ספרית.

פרק 2. היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד מובא כטבלאות ובהן חלוקת תחומי הדעת בנתיב העיוני למרכיב ההערכה החיצונית ולמרכיב ההערכה הבית ספרית ומשקלם היחסי.

פרק 3. תקציר תוכניות הלימודים בכל תחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית ובו הפניות לתכניות הלימודים המלאות ולדוגמאות של שאלוני הבגרות.

פרק 1: תקציר התאמת תוכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית

מסמכי תוכניות הלימודים (ת"ל) מהווים תשתית תיאורטית ומעשית להוראת תחומי הדעת. אלו הם מסמכים מכוננים המגדירים מהם התכנים והמיומנויות שיש ללמד בכל תחום דעת ובכל שכבת גיל, ומכילים עקרונות פדגוגיים והמלצות לדרכי הוראה-למידה-הערכה (ה.ל.ה).

תוכניות הלימודים הותאמו למדיניות הלמידה המשמעותית.

רוב תחומי הדעת חולקו ל- 70% מרכיב בסיס הידע והמיומנויות הכולל את ליבת הידע, הכשרים והמיומנויות המהווים את 'הלב הפועם' של תחום הדעת, ו- 30% המהווים ההרחבה וההעמקה בתוכנית הלימודים מתוך סל נושאים ופרקים לבחירת בית-הספר ולהערכה בית-ספרית. (ראה תרשים 1)

תרשים 1 – מבנה תוכנית לימודים מותאמת

תכנית לימודים (לאחר הלימה) 100%

הערכה בית-ספרית (בחט"ע)

הערכה חיצונית (בחט"ע)

עקרונות תוכניות הלימודים

1. בסיס הידע והמיומנויות מהווה את חובת הלמידה בתחום הדעת. פרקי ההרחבה וההעמקה, הם סל שמתוכנן ניתן לבחור את הנושאים הנלמדים וכן את דרכי ההל.ה.
2. פרקי החובה (כלומר, 70% מהיקף החומר בת"ל) יילמדו על פני 70% מסך מסגרת שעות ההוראה. פרקי הבחירה (כלומר, 30% מהיקף החומר בת"ל) יילמדו על פני 30% מסך מסגרת שעות ההוראה.
3. בהוראת כל פרקי התוכנית (פרקי החובה ופרקי הבחירה) תתקיים למידה משמעותית שתכלול טקטיקות הוראה מגוונות, כגון: דיונים בסוגיות משמעותיות, משפט פומבי, שימוש באמצעים דיגיטליים, שיג ושיח וכד'.

מודלים לבחירת התכנים להערכה בית ספרית

במסגרת יישום התכנית להערכה בית ספרית, קיימים מספר מודלים אפשריים להרחבה ולהעמקה לבחירתם של המורים ושל בתי הספר.

במרכיב ההרחבה וההעמקה של תוכנית הלימודים תהיה זיקה בין היקף החומר לרמת ההעמקה. כלומר, ניתן לבחור ללמד היקף נרחב של החומר (כ-30%) בדרכי ה.ה.ה. מסורתיות (ראה מודל א), או לחילופין, היקף חומר חלקי (כ-15-20%) בדרכי ה.ה.ה. חלופיות מעמיקות, כגון: למידה בדרך החקר, למידה מבוססת פרויקטים, תלקיט, וכד' (ראה מודל ב').

מקרא לתרשימים

מקרא לתרשימי המודלים שלהלן

מרכיב בסיס הידע והמיומנויות של תכנית הלימודים - חובת הלימדה בתחום הדעת

מרכיב הבחירה וההרחבה של תכנית הלימודים – נושאים/פרקים מוצעים לבחירה בתכנית

פרקים נבחרים ע"י מורה/ בית - ספר להרחבה

מודל א - לימוד פרקי הבחירה בדרכי ה.ל.ה מסורתית

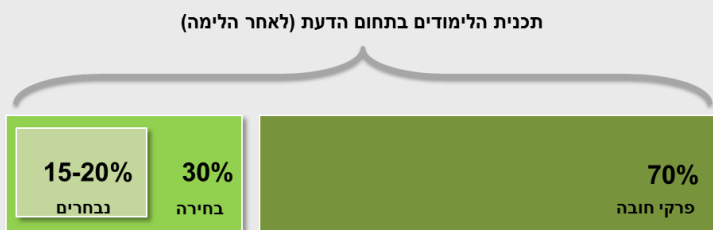
הוראת כלל פרקי הבחירה, תוך שימוש בדרכי ה.ל.ה מסורתיות כלומר, הוראת 30% מהיקף החומר על פני 30% משעות ההוראה.

תכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

מודל ב' – לימוד פרקי הבחירה תוך שימוש בדרכי ה.ל.ה חלופיות

הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית (שימוש בדרכי ה.ל.ה חלופיות) בנושאים מתוך סל הבחירה המוצע במסגרת תוכנית הלימודים, תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה. כלומר, ככל שמעמיקים יותר, היקף החומר מצטמצם.

בחלק מתחומי הדעת, ניתן לבחור נושאים להרחבה ולהעמקה (וכפועל יוצא מכך – להערכה בית-ספרית) בתחום דעת גם מנושאים שנמצאים במרכיב בסיס הידע והמיומנויות (קרי, ה-70%), ובלבד שיכלול גם נושאים ממרכיב ההרחבה וההעמקה (קרי, ה-30%) מתוך תוכנית הלימודים (ראה מודל ג').

מודל ג – לימוד פרקי הבחירה בנושאים ממרכיב ההרחבה והעמקה וגם בנושאים ממרכיב בסיס הידע והמיומנויות

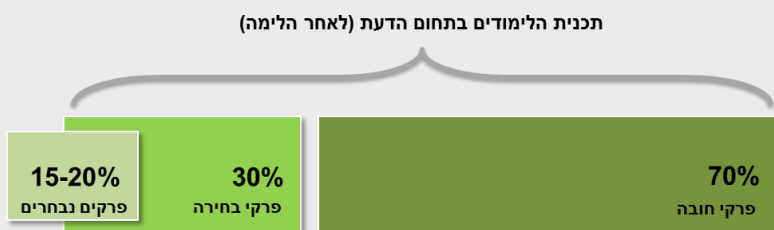
הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית (שימוש בה.ל.ה חלופיות) בנושאים מתוך פרקי בסיס הידע והמיומנויות, בנוסף על הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית בנושאים מתוך פרקי הבחירה, תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה.

- בחלק מתחומי הדעת, ניתן לבחור נושאים להרחבה ולהעמקה (וכפועל יוצא מכך – להערכה בית-ספרית), אשר אינם מוצעים בתוכנית הלימודים, ובלבד שיכלול גם נושאים ממרכיב ההרחבה והעמקה (קרי, מתוך ה-30%) מתוך תוכנית הלימודים (ראה מודל ד').
- בחירת נושאי לימוד מחוץ לת"ל תהיה טעונה הנמקה של בית-ספר (כגון נושאים המתאימים לקהילת הלומדים) ואישור של הוועדה המלווה בהתייעצות עם גורמי המקצוע.
- על נושאי לימוד שייבחרו מחוץ לת"ל להיות נושאים בעלי זיקה ברורה אל תחום הדעת.

מודל ד' – לימוד פרקי הבחירה תוך העמקה משמעותית בנושאים ממרכיב ההרחבה וההעמקה וגם בנושאים מחוץ לתוכנית הלימודים

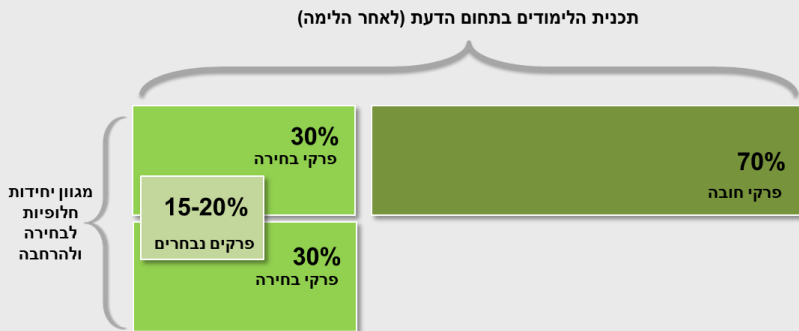
הרחבה והעמקה משמעותית בנושאים מחוץ לתוכנית הלימודים, בנוסף על הרחבה והעמקה בנושא מתוך מרכיב ההרחבה וההעמקה, בכפוף להנחיה ולבחינה של גורמי המקצוע ולאישור של הוועדה המלווה הבית ספרית תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה.

בחלק מתחומי הדעת יוצעו מספר חלופות לפרקי הבחירה, מעבר ל-30%. קיימת אפשרות שמורים יהיו שותפים בבניית סל הנושאים לבחירה והרחבה, על ידי הגשת הצעות אשר יתווספו, על פי החלטת צוות המקצוע, לסל הנושאים לבחירה ולהרחבה (ראה מודל ה).

מודל ה' – בחירה מתוך סל נושאים רחב

מורה/ בית-הספר יבחר יחידות להרחבה מתוך סל נושאים רחב אשר הוצע בתוכנית הלימודים (מעבר ל-30%), במקצועות שבהם המפמ"ר בחר להציע היקף גדול יותר של נושאים לבחירה. בין נושאים אלה יוכל המפמ"ר לכלול פרקים ויחידות שהוצאו מתוכנית הלימודים במסגרת תהליך ההלימה, נושאים ויחידות שהוצעו ע"י מורים ועוד.

בתחומי דעת בהם יש הכרח ללמוד את בסיס הידע והמיומנויות לפני למידת פרקי ההרחבה וההעמקה (כגון בלימודי שפות זרות), סדר אירועי ההערכה וחלוקתם על פני שנות הלימוד ייקבע על פי מדיניות תחום הדעת. בתחומי דעת אחרים, שבהם אין חשיבות לסדר הלמידה וההיבחנות, סדר הלמידה וההיבחנות בתחום הדעת ייקבע על-ידי בית-הספר (לדוגמה: במקצוע מדעי החברה, נלמדים תחומי דעת שונים, כך שלמידת תחום אחד אינה תלויה בלמידת התחום השני).

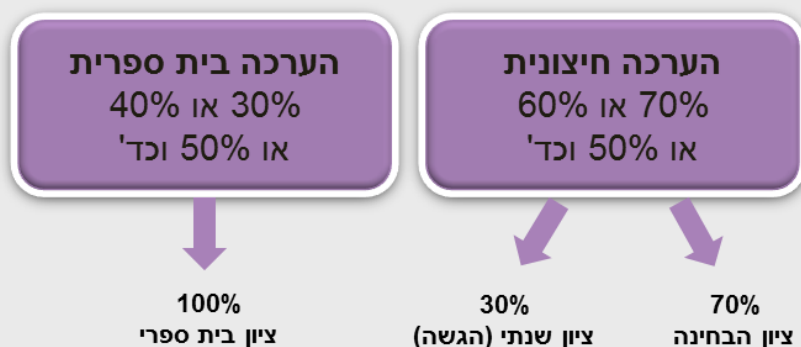
פרק 2: היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד

ברוב מקצועות הלימוד, כאמור, היחס בין מרכיבי ההערכה החיצוני לבין מרכיבי ההערכה הבית ספרי הוא 70 – 30, אך בחלק מתחומי הדעת היה צורך בשינוי בהתאם לשיקולים פדגוגיים מקצועיים. בטבלאות שלהלן מוצגים היחסים בין מרכיבי ההערכה החיצוניים למרכיבי ההערכה הבית ספריים במקצועות העיוניים.

חשוב לציין:

- מרכיבי ההערכה החיצונית מובא בטבלאות אלו לפני שקלול עם הציון השנתי.
- ההערכה החיצונית בכל המקרים משתקללת על פי היחס: 70% ציון הבחינה החיצונית ו 30% ציון שנתי (ציון הגשה) בית ספרי.

הרכב הציון הסופי במקצוע

חלק הבחירה	חלק החובה	המרכיב
50% או 40% או 30% וכד'	50% או 60% או 70% וכד'	היקף החומר
הערכה מגוונת - ציון בית ספרי בלבד	שקלול של בחינה חיצונית + ציון שנתי	דרך ההערכה
100% ציון בית-ספרי	70% ציון בחינה + 30% ציון שנתי (ציון מגן/ ציון הגשה)	הרכב הציון בכל חלק

טבלה א' - מקצועות חובה

70% הערכה חיצונית* - 30% הערכה בית ספרית

(פרט לחריגים הצבועים בתכלת)

ממלכתי	חמ"ד	ערבי	דרוזי	חרדי
עברית 2 יח"ל חלופה א' חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% - 50%	עברית 2 יח"ל חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% - 50%	עברית 3 יח"ל 2 שפה + 1 ספרות	עברית 3 יח"ל 2 שפה + 1 ספרות	עברית 2 יח"ל חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% - 50%
		עברית 3 יח"ל	עברית 3 יח"ל	
היסטוריה 2 יח"ל חלופה ב' 40% - 60%	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל
ספרות 2 יח"ל	ספרות 1 יח"ל מחשבת ישראל 1 יח"ל			ספרות 2 יח"ל
תנ"ך 2 יח"ל	תנ"ך 3 יח"ל תושב"ע 3 יח"ל	דת אסלם 1 יח"ל דת נוצרית 1 יח"ל	מורשת דרוזית 1 יח"ל	תנ"ך 3 יח"ל 40% חיצוני 60% בית ספרי יהדות 3 יח"ל 40% חיצוני 60% בית ספרי
אזרחות 2 יח"ל -, 80% הערכה חיצונית, 20% הערכה בית ספרית				
אנגלית 3,4,5 יח"ל 30% ספרות: תלקיט או בחינה				
For the 30%: 3 points is only the log 4 and 5 point is the log or a test				
מתמטיקה 3 יח"ל - 75% בשני אירועי בחינה חיצוניים (35%, 40%), 25% בית ספרי				
מתמטיקה 4 יח"ל – 100% חיצוני בשני אירועי בחינה				
מתמטיקה 5 יח"ל – 100% חיצוני בשני אירועי בחינה				

* בכל הטבלאות: במקום שלא מצוין אחרת - השאלון החיצוני הוא בכתב

טבלה ב' הרחבה של מקצועות חובה
 70% הערכה חיצונית - 30% הערכה בית ספרית
 (פרט לחריגים בתכלת)

ממלכתי	חמ"ד	ערבי	דרוזי	חרדי
		עברית 2 יח"ל	עברית 2 יח"ל	
		ערבית 2 יח"ל אופציה ב' (ספרות): 40% חיצוני 60% בית ספרי	ערבית 2 יח"ל	
תנ"ך 3 יח"ל	תנ"ך 2 יח"ל (מבנה ההערכה של כל 5 היחידות של 50% חיצוני, 50% בית ספרי)	דת ומורשת אסלם 4 יח"ל	מורשת דרוזית 1 יח"ל	תנ"ך 2 יח"ל
	מחשבת ישראל 3 יח"ל 30% חיצוני, 70% בית ספרי			יהדות 2 יח"ל
	תושב"ע 2 יח"ל			
ספרות 3 יח"ל	ספרות 4 יח"ל			
היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	
אזרחות 3 יח"ל				

טבלה ג' - מקצועות בחירה
מקצועות הנלמדים על פי חלוקה של 70% הערכה
חיצונית, 30% הערכה בית ספרית

תחום הדעת	מספר יחידות הלימוד	הערות
צרפתית	5	
אמהרית	5	
ערבית למגזר היהודי	5	
ביולוגיה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים: 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה
פיזיקה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים: 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה
כימיה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים: 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה
מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) בנתיב העיוני	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים: 30% מבחן בכתב, 40% מבחן בע"פ - חקר מדעי ותיכון הנדסי
מחול	5	
אומנות	5	
קולנוע	5	
תאטרון	5	
פילוסופיה	5	70% שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר

טבלה ד' - מקצועות בחירה בהם יתקיים מבנה
הערכה בדגם ייחודי (הערכה בית ספרית בכתום)
(מודגש)

הערות ונימוקים	30 – 70	40 – 60	50 – 50	60 – 40
30% בוחן חיצוני בעל פה 70% שאלון בית ספרי, 5 יח"ל	ידיש			
60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				סינית
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר) 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				איטלקית
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר) 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				גרמנית
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר) 40% הערכה בית ספרית, 6 יח"ל				ספרדית
5 יח"ל בכתב (מפמ"ר)				אנגלית – דיפלומטיה ותקשורת בינלאומית
60% בחינה חיצונית בכתב 40% הערכה בית ספרית 5 יח"ל				רוסית
60% הערכה חלופית בית ספרית (20% עבודת חקר, 40% בחינה בית ספרית) 40% בחינה חיצונית הנכתבת על ידי מכן סאלד 5 יח"ל		עולם הערבים והאסלאם		
5 יח"ל הערכה החיצונית מהווה 30%	מחשבת ישראל ממלכתי			
5 יח"ל 50% שאלון חיצוני (מתוכו 35% הבחינה עצמה) 50% הערכה בית-ספרית			תורה שבעל פה ומשפט עברי – (ממלכתי) תקשורת	
5 יח"ל – 60% בחינה חיצונית 40% הערכה בית ספרית				גיאוגרפיה אדם וסביבה
מורכב מצירופים של 2 מקצועות של 2 יח"ל (70% מאחד המקצועות בהערכה חיצונית + 30% חלופת הערכה + מקצוע נוסף 100% הערכה בית ספרית) + 1 יח"ל בעבודת חקר	מדעי החברה (5 יח"ל)			
1 יח"ל בהערכה חיצונית (30%) 4 יח"ל נוספות בהערכה בית ספרית (70%) ומתכן יחידה אחת כעבודת חקר.	לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה			
5 יח"ל				חינוך גופני
60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית ספרית 5 יח"ל				מוסיקה
5 יח"ל 60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית-ספרית				מדעי החקלאות
5 יח"ל 60% שאלון חיצוני 40% הערכה בית-ספרית				מדעי הסביבה
60% הערכה חיצונית				מדעי כדור הארץ

40% הערכה בית ספרית (פירוט בפרק העוסק במדעים)				
--	--	--	--	--

פרק 3: תקציר תוכניות הלימודים בתחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית

פרק זה מכיל את תקצירי תוכניות הלימודים וסמלי השאלונים בנתיב העיוני והפניות לתוכניות הלימודים המלאות. נושאי התוכניות מופיעים בטבלאות ומחולקים לנושאים המוערכים בהערכה חיצונית ולנושאים המוערכים בהערכה בית ספרית ולצדן משקלם היחסי וסמל השאלון.

הפרק כולו מסודר על פי האגפים של המזכירות הפדגוגית:

רוח וחברה

מורשת

שפות

מדעים

אמנויות

פיתוח פדגוגי (חנ"ג ומגזר חרדי)

תחת כל אגף, מופיעים מקצועות הלימוד השייכים לאותו אגף, כאשר מקצועות החובה קודמים למקצועות הבחירה.

לכל מקצוע יש קישור לתוכנית הלימודים המלאה ולדוגמאות לשאלוני הבגרות.

אגף רוח וחברה

ספרות (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)
היסטוריה (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)
אזרחות
גאוגרפיה – אדם וסביבה
מדעי החברה
לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה
פילוסופיה
תקשורת

ספרות - ממלכתי

2 יחידות לימוד- מקצוע חובה

מפמ"ר: מרב בראוטבר פסט

לקישור לתכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#)

לבחינה לדוגמה [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008283 לנבחני משנה 008282
<u>פרק: שירה</u> שירת ימי הביניים – 4 שירים שירי ביאליק – 4 שירים שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 5 שירים תיתכן שאלה עם שיר שלא נלמד סה"כ יש ללמד 13 שירים	<u>פרק: שירה</u> שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 4 שירים בחירה חופשית מתוך מגוון הנושאים המפורטים בחלק זה של תוכנית הלימודים
<u>פרק: סיפור קצר</u> סיפורי עגנון – 2 סיפורים סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה העשרים – סיפור אחד סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה העשרים – סיפור אחד סיפור מתורגם – 2 סיפורים תיתכן שאלה עם סיפור שלא נלמד סה"כ יש ללמד 6 סיפורים	<u>פרק: סיפור קצר</u> סיפור אחד לבחירת המורה
<u>פרק: רומן ונובלה</u> רומן אחד או נובלה אחת (עברית/או מתורגם/ת)	<u>פרק: ספרי קריאה</u> ספרי קריאה: 1 חובה + 1 בחירה
<u>פרק: דרמה</u> דרמה קלאסית, או דרמה מודרנית, ממחזה אחד על פי בחירת המורה	<u>פרק: דרמה</u> מחזה אחד (שלא נלמד ב- 70%) או שני סיפורים קצרים

בחינה מותאמת לתלמידים לקויי למידה

(כולל תלמידים עולים חדשים לקויי למידה)

להלן מבנה הבחינה המותאמת בספרות לחינוך הממלכתי המיועדת לתלמידים לקויי למידה. הבחינה מתבססת על השאלון הרגיל שמספרו 008281 (2 יח"ל – 70%) או על השאלון לעולים שמספרו 008284. על התלמיד ללמוד את כל תוכנית הלימודים, והשינוי הוא בבחינה בלבד על פי ההנחיות המפורטות:

על הנבחן לענות בסך הכול על **שלוש שאלות**, שאלה אחת מן הפרק "רומן", או מן הפרק "דרמה" ושתי שאלות מן הפרקים "שירה" ו"סיפור קצר".

משקל התשובה לשאלה מהפרק 'רומן', או 'דרמה' יהיה 40 נק' ומשקל כל אחת משתי התשובות הנוספות יהיה 30 נק', סה"כ 100 נק'.

הפרק הראשון בבחינה הוא פרק חובה. על הנבחן לענות בפרק זה על השאלה/השאלות, על פי ההנחיות בפרק. שימו לב, ז'אנר פרק החובה לא יהיה ידוע מראש לנבחנים והוא עשוי להשתנות ממועד למועד.

שימו לב, פרק החובה 'מכתיב' לנבחן את בחירותיו בפרקים הבאים.

כך למשל, אם פרק החובה הוא 'רומן' הנבחן יענה על שאלה אחת מפרק זה. בנוסף יוכל הנבחן לענות על שתי שאלות מהפרק 'שירה' (על פי ההנחיות בפרק זה), או על שתי שאלות מהפרק 'סיפור קצר' (על פי ההנחיות בפרק זה), או על שאלה אחת מהפרק 'שירה' ושאלה אחת מהפרק 'סיפור קצר', על פי בחירותו.

דוגמה נוספת: אם פרק החובה הוא 'שירה' הנבחן יענה על שתי שאלות, על פי ההנחיות בפרק זה ובנוסף יענה על שאלה אחת מהפרק 'דרמה', או מהפרק 'רומן', על פי בחירתו.

למבנה הבחינה המותאמת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

ספרות ממלכתי

3 יחידות לימוד- הרחבה ל-5 יחידות לימוד

קישור לתכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#):

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008383 לנבחני משנה 008382
	<u>יחידה בית ספרית (יחידה שלישית)</u> נושא אחד ובו יצירות מז'אנרים שונים (שירה, סיפורת, דרמה, רומן) על פי בחירת המורה, ובהתאם למפתח הקצאת השעות.
<u>פרק: יצירות מספרות העולם (יחידה רביעית)</u> אפוס – פרק אחד מתוך 'האודיסאה' סיפורת – 2 פרקים מתוך 'דון קיחוטה' דרמה – קומדיה שייקספירית, <u>אן</u> מחזה מודרני שירה – 6 שירים מתורגמים	
<u>פרק: נושאים לבחירה (יחידה חמישית)</u> נושא אחד מתוך 6 נושאים מוצעים לבחירה בתכנה"ל, במסגרתו נלמדות יצירות מז'אנרים שונים (שירה, סיפורת, דרמה, רומן) על פי בחירת המורה, ובהתאם למפתח הקצאת השעות שלהלן: שיר 3 שיעורים סיפור קצר 6 שיעורים מחזה 17 שיעורים רומן 20 שיעורים נובלה 15 שיעורים מאמר 4 שיעורים צפייה ודיון בסרט קולנוע 5 שיעורים ספר קריאה 4 שיעורים	

ספרות ממלכתי

2 יחידות לימוד

לעולים חדשים- מקצוע חובה

קישור לתכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#):
 לבחינה לדוגמה [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008283
<u>פרק: שירה</u> שירת ימי הביניים – 2 שירים שירי ביאליק – 2 שירים שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 3 שירים סה"כ, יש ללמד 7 שירים	<u>פרק: שירה</u> שירת המחצית השנייה של המאה העשרים – 3 שירים
<u>פרק: סיפור קצר</u> סיפורי עגנון – סיפור אחד סיפור עברי – 2 סיפורים סיפור מתורגם – 2 סיפורים סה"כ, יש ללמד 5 סיפורים	
<u>פרק: רומן ונובלה</u> רומן אחד <u>או</u> נובלה אחת (עברית, או מתורגם/ת)	<u>פרק: ספרי קריאה</u> ספרי קריאה – 4 ספרים, לפחות אחד מהם מן הספרות העברית.
<u>פרק: דרמה</u> דרמה קלאסית, <u>או</u> דרמה מודרנית, מחזה אחד על פי בחירת המורה	

ספרות ממ"ד

1 יחידת לימוד- מקצוע חובה

מפמ"ר: ד"ר טלי יניב

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [כאן](#)
קישור לדוגמאות לשאלוני הבגרות נמצא [כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 009-183	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 009-181
קריאה מונחית (22 שעות) 2 שירים (8 שעות)	<u>סיפורת (26 שעות):</u> מעשה חכמים סיפור קצר עברי סיפור קצר מתורגם עגנון- נובלה <u>דרמה (10 שעות):</u> דרמה אחת עברית או מתורגמת <u>שירה (24 שעות):</u> שירת ימי הביניים-3 שירים שירת ביאליק-1 שיר שירה עברית חדשה-4 שירים

ספרות ממ"ד

3 יחידות לימוד- משלים ל-5 יח"ל

מקצוע – הרחבה

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר נמצא [כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 009383 לנבחני משנה 009382	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 009385
תלקיט אנסינים המבוסס על למידת טקסטים מתוך התוכנית בלמידה עצמית. סה"כ יש להגיש 6 אנסינים העוסקים ב- 6 - 10 טקסטים מתוך התוכנית. ניתן להמיר תיק אנסינים מורחב בתיק אנסינים מצומצם + תלקיט כתיבה יוצרת או יומן מסע או מטלת ביצוע.	3 חטיבות נושאיות על פי בחירת המורה. בכל נושא יש לבחור יצירות ממבחר ז'אנרים: שירים, סיפורים, רומנים, דרמה ועיון הדרישות המדויקות בכל ז'אנר נמצאות באתר המפמ"ר בטופס רשימת יצירות למגמה. הבחינה החיצונית היא בחינה בעל פה שכלליה כתובים באתר המפמ"ר ר.

ספרות לבית הספר הערבי

1 יח"ל - מתוך 3 יח"ל "ערבית לערבים" - מקצוע חובה

(המקצוע "ערבית לערבים" מורכב משאלון בלשון
בהיקף של 2 יח"ל המפורט באגף השפות ומשאלון
בהיקף של 1 יח"ל בספרות המפורט להלן)

מפמ"ר: מוחמד זידאן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

באתר ניתן למצוא דוגמאות לשאלונים

יחידה ראשונה פרקי חובה: نموذج لامتحان البجروت – الوحدة الأولى
: فصول إلزامية (أساسيات المعرفة) : مادة الـ 70%.

יחידה ראשונה פרקי העמקה: نموذج لامتحان البجروت للممتحنين
الخارجيين: الوحدة الأولى : مادة الـ 30%.

1 יח"ל - "ערבית לערבים"

נושאים בהערכה חיצונית (70%)		נושאים בהערכה בית ספרית (30%)		הסוגה הספרותית
היצירה הנצח	או או	היצירה הנצח	או או	שירה קלאסית
מנ מלכּה ענרֶה בן שֶׁדָּאד	כליני להֶם יא אִמִּימֶה – הנאבעה הזִבְיָאִי	אַרֶּאךְ עֶסְבִּי הַלְּמֻעַ – אִבּוֹ פִּרְאֵס הַחֲמֵדָאִי	הַכַּאפִּיֶּה – הַשְּׁרִיפִּי הַרְזִי	
קִדְּי בַחְיִילִי – הַחֲנִסָּא	כָּאֵל לִי סַחֲבִי – עֶמֶר אִיבֵן אִבּי רִיבִיעֶה	הַתּוֹנִיֶּה – חֲזִיר	וּסְפִּי הַזֶּהֶב – הַפִּזְרִיק	
לִכְלֵא אִמְרִי מִן דִּהְרֶה – הַמִּתְלִי	יֵם הַתְּעֻלָּה – הַמִּתְלִי			
אַזְחִי הַתְּלָאִי – אִיבֵן זִידוֹן	לֹא תִחְלִיֶּה – אִיבֵן זִרְיִק הַבִּדְדָאִי			פרוזה קלאסית
מִעַ זֹהִיר בֵּן אִבּי סִלְמִי (מִן) רִסְאֵה הַפְּחָרָן – לֵאבִי הָעֵלֶא הַמַּעֲרִי		וּסְיִנֶּה לִיבִיֶּה וּרְהֻטֶּה – אֶכְתֵּם בֵּן סַנְעִי	וּסְיִנֶּה לִיבִיֶּה – זֹהִיר בֵּן הַחֲנַב	
הַמַּקָּמֶה הַחֲרִזְיִיֶּה – בִּידִיעַ הַזְּמָן הַהִמְדָאִי	הַמַּקָּמֶה הַבִּדְדָאִיֶּה – הַחֲרִירִי	הַמִּקְרָאן הַכִּרִּיִּם: סוּרֶה הוּד, הָאִיָּאִת: 26 - 49		
רִתּוּא עַלֵּי הַסִּבָּא – הַבַּרּוּדִי	לִמְסֵר אִם לִרְנוּעַ הַשָּׁמ – חֲפִיז אִיבְרָהִיִּם			
שירה מודרנית	הַבַּיִת תִּפְרָעֵה הַרְיָאח – הַסִּבָּא	זִכְרִיָּאִת הַפִּטְוֹלֶה – הַיִּבְיָאִי	חֲכִיאֵה קִדִּימֶה – סִלַּח עִיד הַסִּבּוֹר	
	יֹא תוֹנִסֵּן הַחֲצִירָא – נִזָּר קִיָּאִי	קֹאֶרֶת הַפְּחָנָן – נִזָּר קִיָּאִי	נִשְׁיֵה הַחֲבָרָא – אִבּוֹ הַקַּסֵּם הַיִּשְׁמֵרִי	
	אֲנִי יוֹסֵפִּי יֹא אִבּי – מַחְמוּד דִּרְוִישׁ	וּנְחֵן נַחֲבִי הַחַיָּא – מַחְמוּד דִּרְוִישׁ		
	אֵלֵּי אֶפְחָלִי בִּלָּדִי – רֹאשֵׁד חֲסִינ	אֵלֵּל עַלֵּי אִבּוּבִי דִּרְיִקוֹ – סִמִּיחַ הַקַּסֵּם		
טקסט מודרני	תִּשְׁתַּחֲוֶה וְאֶרְפֵּה – אִמָּם עִיד הַפְּחָאח	אִסְתִּינְסַחֵה אֶלְחֵה, תּוֹרֶה עִלְמִיֶּה אוֹ קֹאֶרֶתֶה אִסְנַאִיֶּה – מַחְמַד עַלֵּי תִּכְרִי		סיפור קצר
סיפור קצר	מוֹת הַשְּׁמֵרִי הָאֲסוּד – זִכְרִיָּא תָּאִמֵּר	אֵלֵּי וְהַזֶּהֶב – אִמִּילִי נִסְרֵה אֱלֹהִים	נַחֲלֶה עַלֵּי הַחֲדוֹל – הַטִּיבִּי סִלַּח	
	אֲחִיָּאָר – אֲחִמַּד חֲסִינ	תּוֹבָאֶה מִתְּלִיבָרִם – אִמִּיל חֲבִיבִי		
	מַחְתָּרֵה הַשְּׁמוּעִי – מַחְמַד נִפָּאח	אֲחִי רִפִּיק – סַעִיד חוֹרֶאֲנִיֶּה		
	הַטִּרְיִק – תִּגִּיב מַחְפּוּז	נְהִיאֵה רֶגֶל שְׁחָאח – חֲנָא מִינָא		מחזה
מחזה			הַטִּעָמִם לִכְלֵא פִּם – תּוֹפִיק הַחֲכִיִּם	
			תּוֹרֶאקְסָא – תּוֹפִיק הַחֲכִיִּם	

ערבית לערבים

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

קיימות שתי אופציות להרחבת המקצוע ל- 5 יחידות לימוד, המתבססות על 3 יחידות החובה המשותפות לשפה ולספרות הערבית.

אופציה א': יחידת בחירה בספרות המפורטת להלן + יחידת לימוד לבחירה בלשון המפורטת באגף השפות.

אופציה ב': יחידת בחירה בספרות המפורטת להלן + יחידה נוספת בהערכה בית ספרית בתיאום עם המפמ"ר

ערבית לערבים

ספרות – יחידת בחירה

נושאים בהערכה חיצונית (70%)		נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	
קוראן القرآن الكريم		من سورة النور – الآيات: 33 - 46	
	חדית' الحديث النبوي	لا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ... أَلَا لَا يَمُنُّ رَجُلٌ... هَيْبَةُ...	
פרוזה קלאסית النثر القديم		مختارات من عهد علي ابن أبي طالب للأشتر الشعبي	
		مريم الصنّاع (من كتاب البخلاء) – الجاحظ	
שירה קלאסית الشعر القديم		لامية العرب – الشنفرى	لحا الله صعلوكا – عروة بن الورد
	حنثت إلى ربّنا – الصّمتة القشيري	المؤسسة – قيس بن الملوح	
		وحيد المغنية – ابن الرومي	
	عذوّت مريض العقل والدين (من الزّروميات وسقط الزّند) - أبو العلاء المعري	قلبي يحنّتي – ابن الفاارض	
	موشح "جاذك الغيث" – لسان الدين بن الخطيب	موشح " هل نرى ظني الجمي" – ابن سهل	
שירה מודרנית الشعر الحديث	زّحلة – أحمد شوقي	أخي - ميخائيل نعيمة	
	أرقّ الحزن – بشارة الخوري (الأخطل الصّغير)	البئر المهجورة – يوسف الخال	
	غسلًا للعار – نازك الملائكة		
	أيتها السّائح – محمّد الماغوط		
פרוזה מודרנית المقالة	رباعيات لم تكنبها الحثام – شكيب جهشان	القدس قصيدة أخرى – فاروق مואسي	
	اللغة العربية وعلوم العصر – مها خير ناصر	الخطاب العلمي العربي – محمّد الميحي	
	بيت سّيء الشّمعة – نجيب محمّد	عام آخر – سميرة عزام	موتّ البجعة – هيفاء البيطار
סיפור קצר القصة القصيرة	الجليّة – جي. دي. موباسان	الألم – أنطون تشخوف	
	ברית חדשה الإنجيل	الإنجيل – إصحاح متّى: الآيات: 1 - 16	
רומן الرواية	البئر الأولى – جبرا إبراهيم جبرا		
	الخيّماتي – باولو كويلو		
מחזה المسرحية	هملت – شكسبير (ترجمة: جبرا إبراهيم جبرا)	عطيل – شكسبير	

ספרות לבית הספר הדרוזי
1 יח"ל - מתוך 3 יח"ל "ערבית לדרוזים" -
מקצוע חובה

**ראה פרטים על יחידה זו במסגרת אגף
השפות**

**(המקצוע "ערבית לדרוזים" מורכב משאלון בלשון
בהיקף של 2 יח"ל המפורט באגף השפות ומשאלון
בהיקף של 1 יח"ל בספרות המפורט לצידו)**

מפמ"ר: וופא מועדי

ספרות לבית הספר הדרוזי
הרחבה למקצוע ערבית לדרוזים המפורט
במסגרת אגף השפות
2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל
(1 יח"ל – ספרות, 1 יח"ל – עבודת חקר)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 021-283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-281
מבחן פנימי בית ספרי (שפה-) קישור לתכנית הלימודים בשפה	מادة وحدة الأدب الثانية: من كتاب الصّف العاشر - معقّة امرئ القيس - مدح بني أميّة - الذّالّة - من قصيدة اعتذار للرّسول - وصيّة ذي الإصبع العدوانيّ - لوحتي أجمل اللّوحات - نظرة من كتاب الصّف الحادي عشر: - عتاب سيف الدّولة - جادك الغيث - وصف الإمام - معاذة العنبريّة - حكاية الصّيّاد والمارد - كيف نرّبي أنفسنا - غربة فنّان من كتاب الصّف الثّاني عشر: - مختارات من قصيدة شكوى - واقتحار - المواكب - ماذا يقول النّهر - نداء - المدينة والفجر - تحت الأمطار - من هديل الحمامة المطوّقة

היסטוריה ממלכתי

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

המפמ"ר: ד"ר אורנה כץ אתר

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

ובה ראו גם את הקישורים הבאים:

דגם בחינת בגרות, מרכיב 70%

דגם בחינת בגרות, מרכיב 30%

דגם בחינת עולים, מרכיב 70%

דגם בחינת עולים, מרכיב 30%

הצעות למחווניים להערכה חלופית

כללי המענה לבחינת החובה (כולל בחינה מותאמת) וכללי
המענה לבחינת עולים חדשים (כולל בחינה מותאמת)

היסטוריה ממלכתי

נושאי הלימוד, 2 יח"ל חובה

לתכנית המלאה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 022281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 022283 לנבחני משנה 022282
בית שני: (22 שעות) פרק 4: ממדינה חשמונאית עצמאית לכיבוש רומי פרק 5: בין ייאוש לבניה או ערים וקהילות: (22 שעות) פרק ב': העיר בעולם המוסלמי והקהילה היהודית בה פרק ג': העיר באירופה הנוצרית והקהילה היהודית בה פרק ד': ערים מדגומות – בגדד או פראג הלאומיות בישראל ובעמים: (44 שעות) פרק 1: מאפייני תופעת הלאומיות פרק 2: התנועה הלאומית היהודית המודרנית (הציונות) פרק 3: דפוסי הפעילות של התנועה הציונית פרק 4: התנועה הציונית והישוב בא"י בזמן מלחמת העולם ה-1 פרק 5: השווה בין התנועה הציונית לתנועות לאומיות אחרות בונים את מדינת ישראל (36 שעות): פרק 1: המאבק להקמת המדינה פרק 2: מדינת ישראל במזרח התיכון פרק 3: עלייה, קליטה ועיצוב החברה	נאציזם, אנטישמיות מלחמת העולם והשואה (30 שעות): פרק 2: המשטר הטוטליטרי פרק 3: נאציזם, אנטישמיות ומלחמת העולם השנייה – 1933-1939 פרק 4: ראשית המלחמה עד מבצע ברברוסה פרק 5: מלחמת העולם השנייה, חלק ב' והפתרון הסופי

היסטוריה ממלכתי

נושאי הלימוד, 2 יח"ל עולים חדשים

[לתכנית המלאה](#)

נושאים בהערכה חלופית: (30%) סמל שאלון 022272	נושאים בהערכה חיצונית: (70%) סמל שאלון 022284
<u>נאציזם, אנטישמיות, מלחמת העולם השנייה והשואה:</u> פרק ב': גרמניה מדמוקרטיה לנאציזם (סעיפים נבחרים) פרק ג': השנתיים הראשונות במלחמת העולם והמדיניות כלפי היהודים (סעיפים נבחרים) פרק ד': התרחבות המלחמה העולמית והפתרון הסופי (סעיפים נבחרים)	<u>הלאומיות בישראל ובעמים:</u> פרק א': תופעת הלאומיות ומאפייניה פרק ב': התנועה הלאומית הציונית פרק ג': דפוסי פעולתה של התנועה הציונית בא"י <u>בין שתי מלחמות העולם:</u> פרק א': אירופה וארצות הים התיכון פרק ב': בניין הבית הלאומי היהודי פרק ג': יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-30 <u>נאציזם, אנטישמיות, מלחמת העולם השנייה והשואה</u> (סעיפים נבחרים מתוך הפרקים הבאים): פרק ב': גרמניה - מדמוקרטיה לנאציזם פרק ג': השנתיים הראשונות במלחמת העולם פרק ד': התרחבות המלחמה העולמית <u>בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון</u> פרק א': המאבק של היישוב היהודי להקמת המדינה פרק ב': מדינת ישראל במזרח התיכון פרק ג': עלייה, קליטה ועיצוב החברה והתרבות במדינת ישראל

היסטוריה

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

לתכנית המלאה

נושאים בהערכה חיצונית: (70%) סמל שאלון 022381	נושאים בהערכה חלופית: (30%) סמל שאלון 022383 לנבחני משנה 022382
1. הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948–1967 2. "מעיל תשבץ" – מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים 3. קהילת יהודי קרקוב בין שתי מלחמות ובתקופת השואה 4. מלחמת העצמאות 5. "אל מול עולם חדש – לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה" 6. תולדות ארצות-הברית 7. יפן המודרנית 8. סין המודרנית על התלמידים לבחור 2 מתוך 8 הנושאים	סדנת כתיבת עבודה בהיקף של 1 יח"ל. הנושא פתוח לבחירת המורים והתלמידים. תלמידים אקסטרנים, נבחני משנה ותלמידים הלומדים בבתי ספר שאין להם אישור להגיש ציונים שנתיים, נבחנים בבחינת 30% על 5 מאמרים היסטוריוגרפיים בנושא העשור השלישי למדינת ישראל. המאמרים מפורסמים באתר המפמ"ר, ראו קישור למעלה.

היסטוריה ממלכתי דתי

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: בלהה גליקסברג

המסמך כולל:

תוכניות לימודים לשאלונים השונים

דגם בחינת בגרות, מרכיב 70%

דגם בחינת בגרות, מרכיב 30%

דגם בחינת עולים חדשים, מרכיב 70%

דגם בחינת עולים חדשים, מרכיב 30%

היסטוריה ממלכתי דתי

נושאי הלימוד – 2 יחידות החובה

[לינק לתוכנית הלימודים](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029283 לנבחני משנה <u>029282</u>	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029281
לבחירה מתוך אפשרויות	הנאורות - מאפייני הנאורות - המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית - המיכון והתיעוש החל במאה ה-18 - התנועות האידאולוגיות המודרניות כמחוללות שינויים חברתיים ומדיניים: 1. לאומיות במאה ה-19 2. ליברליזם <u>א</u>ן סוציאליזם
	מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20 תנועת ההשכלה היהודית תנועות וזרמים יהודיים במאות ה-19 וה-20 התנועה הציונית
	ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים והיהדות שילבים במדיניות האנטי-יהודית של הנאצים בגרמניה 1933-1939 מלחמת העולם השנייה גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השואה: מדיניות הנאצים ושותפיהם נגד היהודים
	ישוב ישן, החכם באשי, החלוקה, משה מונטיפיורי, היציאה מהחומות. עליה ראשונה עליה שנייה הצהרת בלפור כינון המנדט הבריטי צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל

	החלוץ הדתי, הפועל המזרחי, הקיבוץ הדתי, מאורעות תרפ"ט מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט התערערו מצב היהודים בארצות האסלאם ועדת פיל הצעת החלוקה והוויכוח עליה הוויכוח על דרכי התגובה, הקמת כוח המגן, חומה ומגדל ספר לבן 3- הישוב היהודי בארץ ישראל בזמן מלחמת העולם השנייה: הדילמה, הקמת הפלמ"ח, הבריגדה, שלוש המחנות בתקופת המלחמה, ההעפלה – המוסד לעליה ב', ההעפלה מארצות המזרח.
	מדינה בדרך - היישוב היהודי בארץ ישראל 1945-1947: גוש עציון תנועת המרי – הקמתה, פעולות השבת השחורה, פיצוץ מלון המלך דוד. מאבק רצוף מאבק צמוד מאבק ההעפלה- המוסד לעליה ב', הפלי"ם, מאבק הבריטים בהעפלה ותגובות מצד הישוב, אקסודוס. המאבק באו"ם, תמיכת בריה"מ, הצעת החלוקה, סיום המנדט.
	הקמת מדינת ישראל: מלחמת העצמאות שלב א' – המלחמה בדרכים כולל השיירות, נפילת הל"ה, תכנית ד', מבצע נחשון, נפילת גוש עציון, נפילת העיר העתיקה. הכרזת העצמאות – לבטים ולחצים, פירוק המחנות, הקמת צה"ל. החלק השני של המלחמה עד להפוגה הראשונה: כיווני הפלישה, פריצת המצור על ירושלים, פרשת אלטלנה. חידוש הקרבות - יש ללמד על אחד מהמבצעים, עפ"י בחירת המורה: יואב, חירם וחורב. הגורמים לניצחון. הסכמי שביתת הנשק

	השלכות מלחמת העצמאות על מצב היהודים בארצות האסלאם. מימוש הריבונות א. הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם. ב. פירוק המחתרות. פרשת אלטלנה. החברה הישראלית: קונפליקטים מרכזיים: הסכם השילומים או משפט אייכמן או אירועי ואדי סאליב. סוגיות ביטחון במדינת ישראל - מלחמת ששת הימים, גורמים, המערכה הצבאית, תוצאות
--	---

היסטוריה ממלכתי דתי

2 יחידות לימוד לעולים חדשים – מקצוע חובה

[תוכנית הלימודים לעולים חדשים](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029284
לבחירה מתוך אפשרויות	הנאורות - מאפייני הנאורות - המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית - לאומיות במאה ה-19
	מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20 תנועת ההשכלה היהודית המענה האורתודוקסי לגווניו השונים ויחסו למודרנה ולתיקונים בדת התעוררות הלאומית היהודית המודרנית התנועה הציונית
	ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים והיהדות שלבים במדיניות האנטי-יהודית של הנאצים בגרמניה 1933-1939 מלחמת העולם השנייה גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השואה: מדיניות הנאצים ושותפיהם נגד היהודים
	עליה ראשונה עליה שנייה הצהרת בלפור כינון המנדט הבריטי צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל
	הקמת מדינת ישראל: מלחמת העצמאות שלב א' – המלחמה בדרכים כולל השיירות, נפילת הל"ה, תכנית ד', מבצע נחשון, נפילת גוש עציון, נפילת העיר העתיקה. הכרזת העצמאות – לבטים ולחצים, פירוק המחתרות, הקמת צה"ל. החלק השני של המלחמה עד להפוגה הראשונה: כיווני הפלישה, פריצת המצור על ירושלים, פרשת אלטלנה.

	חידוש הקרבות - יש ללמד על אחד מהמבצעים, עפ"י בחירת המורה : 'ואב, חירם וחורב. הגורמים לניצחון. הסכמי שביתת הנשק השלכות מלחמת העצמאות על מצב היהודים בארצות האסלאם. מימוש הריבונות א. הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם. ב. פירוק המחתרות. פרשת אלטלנה. החברה הישראלית: קונפליקטים מרכזיים: הסכם השילומים או משפט אייכמן או אירועי ואדי סאליב.
--	---

היסטוריה ממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים ליחידה השלישית
קישור לתכנית הלימודים ליחידות הרביעית והחמישית
קישור לתוכנית הלימודים ברמה המורחבת

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029383 לנבחני משנה 029382	נושאים בהערכה חיצונית (70%) 029381 סמל שאלון
סדנת כתיבת עבודה בהיקף של 1 יח"ל. הנושא פתוח לבחירת המורים והתלמידים. תלמידים אקסטרנים ונבחני משנה נבחרים בבחינת 30% שסמלה 029382. המאמרים מפורסמים באתר המפמ"ר	1. הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948–1967 2. "מעיל תשבץ" – מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים 3. קהילת יהודי קרקוב בין שתי מלחמות ובתקופת השואה 4. מלחמת העצמאות 5. "אל מול עולם חדש – לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה" 6. תולדות ארצות-הברית 7. יפן המודרנית 8. סין המודרנית על התלמידים לבחור 2 מתוך 8 הנושאים

היסטוריה בחינוך הערבי

2 יחידות לימוד - חובה

מפמ"ר: ד"ר קאסם דראושה

הערכה בית ספרית – בכתב
לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)
קישור לדגמי בחינות הבגרות [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 023-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 023-282
פרקים נבחרים מתולדות האסלאם מאז תקופתו של הנביא ועד נפילת המדינה האומיית פרק 1: הנביא מוחמד והקריאה לדת האסלאם תת נושאים: א. שלבי הפצת האסלאם והתנגדות קורייש: ההפצה בחשאי וההפצה בגלוי פרק 2: הגירת הנביא ממכה לאל-מדינה והקמת המדינה המוסלמית תת נושאים: א. הגירת הנביא ממוחמד באל-מדינה והתהוות האומה והמדינה המוסלמית ומפעל הנביא פרק 3: ארבעת הח'ליפים הישירים (אל-ראשדון) תת נושאים: א. הח'ליף השלישי עות'מאן פרק 4: המדינה האסלאמית בתקופה האומיית תת נושאים: א. הח'ליף עבד אל-מלכ ב. הח'ליף עומר בן עבד אל-עזיז	פרקים נבחרים מתולדות האסלאם מאז תקופתו של הנביא ועד נפילת המדינה האומיית פרק 1: הנביא מוחמד והקריאה לדת האסלאם תת נושאים: א. שלבי הפצת האסלאם והתנגדות קורייש: ההפצה בחשאי וההפצה בגלוי פרק 2: הגירת הנביא ממכה לאל-מדינה והקמת המדינה המוסלמית תת נושאים: א. הגירת הנביא ממוחמד באל-מדינה והתהוות האומה והמדינה המוסלמית ומפעל הנביא פרק 3: ארבעת הח'ליפים הישירים (אל-ראשדון) תת נושאים: א. הח'ליף השלישי עות'מאן פרק 4: המדינה האסלאמית בתקופה האומיית תת נושאים: א. הח'ליף עבד אל-מלכ ב. הח'ליף עומר בן עבד אל-עזיז
מבנה השלטון. המנהל והחברה במדינה המוסלמית בימי הביניים פרק 2: המערכת האדמיניסטרטיבית במדינה המוסלמית תת נושאים: א. הקמת משרד הממשל והתפתחותם בתקופות השונות (סעיפים א', ב' ו-ג') פרק 4: המערכת הפיננסית במדינה המוסלמית תת נושאים: א. כל הפרק, (סעיפים א', ב', ו-ג') פרק 5: שלבי התהוות החברה המוסלמית והתפתחותה תת נושאים: א. בני החסות במדינה המוסלמית פרק 6: העיר המוסלמית בימי הביניים תת נושאים: א. כל הפרק, (סעיפים א', ב', ו-ג')	מבנה השלטון. המנהל והחברה במדינה המוסלמית בימי הביניים פרק 1: מוסד החליפות במדינה המוסלמית תת נושאים: א. משמעות מוסד החליפות ב. צמיחת מוסד החליפות ג. דרכי מינוי החליפים ד. מאפייני מוסד החליפות המוסלמית בתקופות השונות פרק 2: המערכת האדמיניסטרטיבית במדינה המוסלמית תת נושאים: א. הזירות (סעיפים א' ו-ב') פרק 3: מערכת המשפט באסלאם תת נושאים: א. מקורות המשפט ב. שופטי בתי המשפט והאחראים על השווקים פרק 5: שלבי התהוות החברה המוסלמית והתפתחותה תת נושאים: א. המוסלמים שאינם ערבים ב. מוסד העבדות באסלאם

	תולדות המזרח התיכון בעת החדשה פרק 1: העימות בין האימפריה העות'מאנית ומדינות אירופה – השאלה המזרחית תת נושאים א. השאלה המזרחית ב. (חלק מסעיף ב'): מסעו של נפוליאון למצרים ומלחמת קרים פרק 2: מוחמד עלי ומפעלו במצרים פרק 3: הסולטאן עבד אל-חמיד השני תת נושאים א. נסיבות עליית מוחמד עלי לשלטון במצרים ג. מפעלו של מוחמד עלי פרק 4: המזרח התיכון במהלך מלחמת העולם הראשונה תת נושאים א. האימפריה העות'מאנית במלחמה: סיבות ותוצאות ג. המרד הערבי הגדול: סיבות ותוצאות פרק 5: הארצות הערביות במהלך מלחמת העולם הראשונה ולאחריה עד 1921 תת נושאים א. הסכמים: סייקס-פיקו ב. ועידות: סאן-רימו 1920 וקהיר 1921 פרק 6: דוגמאות ממאבקן של מדינות ערב לעצמאות תת נושאים א. מצרים בין שתי מלחמות העולם פרק 8: שאלת ארץ-ישראל – המנדט הבריטי על ארץ-ישראל
תולדות המאה העשרים עבר כולו להערכה בית ספרית.	
תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה פרק 2: התנועה הציונית ושלבי התגבשותה תת נושאים א. התנועה הציונית ב. השאלה היהודית ג. הציונית המעשית ו"חיבת ציון" ד. הציונית הרוחנית ה. הציונית הלאומית פרק 5: מוסדות יהודיים בארץ-ישראל בתקופה שבין שתי מלחמות העולם	תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה פרק 1: האנטישמיות באירופה תת נושאים כל הפרק (סעיפים: א', ב', ג' ו-ד') פרק 2: התנועה הציונית ושלבי התגבשותה תת נושאים ו. הרצל והציונות המדינית: מדינת היהודים, הקונגרס הציוני הראשון, מעשיו של הרצל פרק 3: העליית וההתיישבות היהודית בארץ-ישראל כל הפרק פרק 4: הצהרת בלפור והמנדט הבריטי על ארץ-ישראל
	שואת העם היהודי בין השנים 1933-1945 פרק 1: הנאציזם והכחדת היהודים באירופה פרק 2: הפתרון הסופי פרק 3: הריאקציה היהודית פרק 4: תוצאות השואה והשלכותיה

היסטוריה בחינוך הערבי

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יחידות

הערכה בית ספרית – בכתב
לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר - [לחץ כאן](#)
לדגמי בחינות הבגרות- [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 023-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 023-383 לבחני משנה 023-382
יחידה ב: היחידה על כל פרקיה עברו להערכה חיצונית. 1. נושא ראשון: תולדות המדינה העבאסית והתרבות הערבית – מוסלמית פרק ראשון: הקמת המדינה העבאסית פרק שני: דמות הח'ליף ומעשיו במדינה העבאסית פרק חמישי: ניסיונות ההינתקות פרק שביעי: התרבות האסלאמית בקופה העבאסית 2. נושא שני: תולדות ימי הביניים באירופה (הכנסייה הקתולית, הפיאודליזם ומסעי הצלב) פרק שני: שינויים במבנה הכלכלי וצמיחת הפיאודליזם פרק שלישי: מסעות הצלב והעימות הצבאי בין המזרח למערב 3. נושא שלישי: תולדות ימי הביניים באירופה פרק ראשון: אירופה בימי הביניים - מדינת הפרנקים ומפעלו של קארלומאן - כנסייה ואפיפיור בימי הביניים - הופעת הפיאודליזם והרכב החברה - המאבק בין הרשות החילונית והדתית	היחידה על כל פרקיה עברו להערכה בית ספרית. 1. נושא ראשון: תולדות אירופה במאות ה-17 וה-18 פרק שלישי: תנועת הרציונליזם במערב אירופה פרק רביעי: המהפכה הצרפתית 2. נושא שני: תולדות אירופה במאה ה-19 פרק ראשון: תקופת נפוליאון פרק שני: קונגרס וינה וועידת פאריס פרק רביעי: אביב העמים פרק ששי: צמיחת התנועות הלאומיות פרק שביעי: השלום המזוין 3. נושא שלישי: מדינות המזה"ת למן המאה ה-13 ועד המאה ה-19 פרק ראשון: - מדינת הממלוכים - התורכים - כיבוש קונסטנטינופול - ההתפשטות למזרח של העות'מאנים פרק שלישי: - הכוחות המקומיים - האמיר פח'ר אל-דין אל-מעני השני - ההינתקות מהאימפריה העות'מאנית - דאהר אל-עומר - התנועה הוהאבית - לבנון בתקופת בשיר השיהאבי פרק רביעי: - מסע נפוליאון למצרים - סיכום

4. נושא רביעי: המהפכה הצרפתית פרק שני: גורמי המהפכה פרק שלישי: דעות שונות כלפי אישים מרכזיים במהפכה פרק חמישי: סיכום ומסקנות 5. נושא חמישי: תולדות ארצות הברית פרק ראשון: הקדמה פרק שלישי: דיון וסיכום מרכזיות ואי מרכזיות פרק רביעי: התעצמות ארצות הברית 6. נושא שישי: חירות ושוויון פרק שני: חירות ו"שוויון" במהלך המהפכה הצרפתית פרק רביעי: חירות ו"שוויון" במהלך המאה ה-20 לאור המציאות	
	יחידה ד: היחידה על כל פרקיה עברו להערכה חיצונית. 1. נושא ראשון: הלאומיות הערבית עד מלחמת העולם הראשונה פרק שני: מטרות הלאומיות הערבית (15 ש') פרק שלישי: הלאומיות הערבית אחרי מלחמת העולם השנייה 2. נושא שני: התנועה הציונית פרק שני: הרצל ותקופתו פרק שלישי: הציונות הסוציאליסטית פרק רביעי: התנועה הציונית ממות הרצל ועד 1914 פרק חמישי: התנועה הציונית במהלך מלחמת העולם הראשונה ועד העצמאות 3. נושא שלישי: הקולוניאליזם במאה השנים האחרונות פרק שני: גורמי הקולוניאליזם החדש פרק שלישי: הקולוניאליזם החדש באפריקה פרק חמישי: מלחמת העולם הראשונה והמהפכה ברוסיה פרק שביעי: השפעת מלחמת העולם השנייה על הקולוניאליזם פרק שמיני: הקולוניאליזם לאחר מלחמת העולם השנייה

היסטוריה בחינוך הדרוזי

2 יחידות לימוד חובה

מפמ"ר: ג'האן פרהוד

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%-2 יחידות החובה) סמל שאלון 025-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%-2 יחידות החובה) סמל שאלון 025-282
פרק א': תולדות הדרוזים בימי הביניים (41 שעות) 1. התקופה הפאטמית 2. הח'ליפות הפאטמית- המועז לדין אללה 3. התקופה של החאכם באמר אללה 4. התקופה של שלושת האמירים 5. הבוחתורים והממלוכים 6. האמיר קורקומז והעותמאנים 7. היחסים בין פח'ר אלדין השני והשליטים המקומיים 8. ייסוד המדינה המענית 9. נפילת שלטון פח'ר אלדין השני 10. הקידמה בתקופת פח'ר אלדין השני פרק ב': תולדות הערב והאסלאם (21 שעות) 1. תחילת הפצת האיסלאם 2. עמדת קורייש מדת האסלאם 3. האמנה של העם 4. מלחמות הנביא מוחמד ע' 5. הקוראן ומבנהו 6. חמשת העקרונות של האסלאם 7. תקופת הח'ליפה אבו בקר 8. מלחמות נגד החוזרים מהאסלאם 9. המלחמות בתקופת עומר בן אלח'טאב" הירמוק והקאדסייה 10. עריכת הקוראן בתקופת עותמאן בן עפאן 11. תקופת הח'ליפה עלי בן אבי טאלב. 12. מלחמות ספין, אלג'ל וההסכם 13. מועייה וייסוד המדינה האומית 14. הח'ליפה עומר בי עבד אלעזיז 15. תקופת מרואן השני ונפילת המדינה האומית 16. ההשכלה בתקופה האומית פרק ג': היסטוריה של המאה העשרים (22 שעות) 1. הגורמים למלחמת העולם הראשונה 2. המדינות שהשתתפו במלחמה 3. הסכם ורסאי 4. ייסוד ברית האומות 5. הפאשיזם 6. הנאציזם 7. מלחמת העולם השנייה: סטאלין גראד, עלמין, פרל הארבור 8. תוצאות המלחמה פרק ד': המזרח התיכון בעת החדשה (22 שעות) 1. תקופת התנ"ימאית 2. העותמאנים החדשים 3. מדינות המזרח 4. תעלת סואץ והכיבוש הבריטי 5. ההסכמים של המזרח התיכון: סן רימו וועדת קהיר 6. המהפכה הכמאלית 7. התנועה הלאומית במצרים 1919-1922, סעד זע'לול ותוצאות המהפכה 8. המהפכות הצבאיות 9. מהפכת הקצינים במצרים לאחר העצמאות: סיבות ותוצאות 10. המדיניות הנאסירית פרק ה': "השוואה" 1933-1945 (20 שעות) 1. האידיאולוגיה הנאצית נגד העם היהודי 2. שלבי המדיניות הנאצית נגד היהודים: גטאות, חוקי נירנברג, ליל הבדולח 3. הפתרון הסופי, ועדת ונזה 1942 ומחנות הריכוז 4. המרד בגטו ורשה	1. הקידמה בתקופה הפאטמית 2. המצב החברתי וההשכלה בתקופה הבוחתורית 3. מוצא המענים וייסוד המדינה 4. האמיר פח'ר אלדין הראשון 1. מוסד הח'ליפות 2. מאפייני תקופת הראשון 3. כיבוש האנדילוסיה 1. תוצאות מלחמת העולם הראשונה: החברתיות והכלכליות 2. העולם בשנת 1945, ייסוד האו"ם 3. חלוקת אירופה 1. מוחמד עלי פאשא, הגעתו לשלטון 2. מלחמת העולם הראשונה והשלכותיה על המזרח התיכון 3. ההסכמים במזרח התיכון: סיקס פיקו

1. מוחמד עלי פאשא, הגעתו לשלטון 2. מלחמת העולם הראשונה והשלכותיה על המזרח התיכון 3. ההסכמים במזרח התיכון: סיקס פיקו	פרק ד': המזרח התיכון בעת החדשה (22 שעות) 1. תקופת התנוד'מאת 2. העות'מאנים החדשים 3. מדינות המזרח 4. תעלת סואץ והכיבוש הבריטי 5. ההסכמים של המזרח התיכון: סן רימו וועדת קהיר 6. המהפכה הכמאלית 7. התנועה הלאומית במצרים 1919-1922, סעד זע'לול ותוצאות המהפכה 8. המהפכות הצבאיות 9. מהפכת הקצינים במצרים לאחר העצמאות: סיבות ותוצאות 10. המדיניות הנאסרית פרק ה': "השואה" 1933-1945 (20 שעות) 1. האידיאולוגיה הנאצית נגד העם היהודי 2. שלבי המדיניות הנאצית נגד היהודים: גטאות, חוקי נירנברג, ליל הבדולח 3. הפתרון הסופי, ועדת ונזה 1942 ומחנות הריכוז 4. המרד בגטו ורשה
---	--

היסטוריה בחינוך הדרוזי

3 יחידות לימוד - הרחבה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) 3 יחידות ההרחבה	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) 3 יחידות
סמל שאלון 025-381	סמל שאלון 025-382 לנבחני משנה 025-383
פרק א': הדרוזים בעת החדשה (42 שעות) 1. הסכסוך הקיסרי והימני-עין דארא 2. האמיר בשיר שהאבי השני 3. תקופת הבשירים 4. בלאד אלשאם תחת השלטון המצרי: המהפכה הדרוזית בחוראן נגד אבראהים פאשא 5. ההתיישבות הדרוזית בסוריה 6. המהפכה נגד המנדט הצרפתי: המלחמות אלכפר, אלמזרעה והמסיפרה 7. הר הדרוזים לאחר המהפכה 8. שלבי העצמאות של סוריה ולבנון 9. לבנון בתקופת העצמאות: 1952-1958 10. כמאל ג'ובולאט ומג'יד ארסלאן 11. הדרוזים בתקופת השלטון העות'מאני 12. הדרוזים בתקופת המנדט הבריטי פרק ב': תולדות עם ישראל בעת החדשה עד קום המדינה (21 שעות) 1. אנטי-שמיות ומצב היהודים בכלל המדינות 2. ייסוד התנועה הציונית: הרצל ותקופתו 3. "ח'בת ציון" 4. העלייה הראשונה והעלייה השנייה 5. הצהרת בלפור 6. המנדט בין שתי מלחמות העולם: ועדת בל והספר הלבן 1939 7. התערבות האו"ם והחלוקה 1947 פרק ג': היסטוריה של ארצות הברית (25 שעות) 1. החוקים של הבריטים נגד התושבים 2. הסכסוך בעניין החוקה 3. המלחמה סיבות ותוצאות 4. מגילת העצמאות האמריקאית 5. השוני בין תושבי הצפון ותושבי הדרום, והשלכותיו 6. העבדות 7. מלחמת האזרחים 8. הצהרת מונרו 9. נקודות וילסון 14 10. ארצות הברית בין שתי מלחמות העולם והשתתפותה במלחמת העולם השנייה פרק ד': אירופה מהמהפכה הצרפתית עד אביב העמים 1848 (38 שעות) 1. הסיבות למהפכה הצרפתית 2. המונעה למעמדי האומה 3. התוצאות למהפכה 4. המלחמה נגד איטליה ונגד מצרים 5. מלחמות נפוליאון: על רוסיה ועל מצרים, נפילת נפוליאון 6. ועדת וינה	1. הפרעות ב-1860 2. המנדט הצרפתי בסוריה וייסוד ממשלת הר הדרוזים 3. שלבי התפתחות ההשכלה אצל הדרוזים 4. הדרוזים לאחר הקמת מדינת ישראל 1. היהודים בארץ ישראל בתקופת מלחמת העולם השנייה 2. ההצהרה על הקמת מדינת ישראל ומלחמת השחרור 1948-1949 1. היחסים בין אנשי המקום והמתיישבים החדשים 2. התקופה של היחסים הטובים 3. הצהרת מונרו: היחסים של ארצות הברית כלפי מדינות חוץ 4. תוצאות המלחמה החברתיות והפוליטיות 1. נפוליאון ועלייתו לשלטון 2. ההתקדמות המדינית, הכלכלית, השכלה והחקיקה בתקופת נפוליאון 3. הלאומיות באירופה 4. מאפייני ותוצאות המהפכה התעשייתית

אזרחות

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: עינת אוחיון

הערכה בית ספרית – מטלת ביצוע

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה
החיצונית יהווה 80% ומשקל מטלת הביצוע יהווה 20%

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [הקישור כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה: [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (80%) סמל שאלון 034-281	הערכה בית ספרית – מטלת ביצוע (20%) סמל שאלון 034-283 לנבחני משנה 034-282
הרקע ההיסטורי להקמת המדינה החלטת 181 של האו"ם (החלטת החלוקה). הכרזת העצמאות הכרזת עם תוכן ההכרזה כולה חלק ראשון: חלק היסטורי- הצדקות להקמת המדינה: היסטורית, בינלאומית (הצהרת בלפור, כתב המנדט), טבעית-אוניברסאלי חלק שני: חלק אופרטיבי-מעשי- הקמת המדינה ("לפיכך נתכנסנו.... אשר תיקרא בשם ישראל") חלק שלישי: חלק הצהרתי- אופי המדינה (מדינת ישראל תהא פתוחה... מגילת האומות המאוחדות), ארבע פניות והתחייבויות לגורמים שונים . מאפייני מדינה יהודית ודמוקרטית הבאים לידי ביטוי בהכרזה.	ניתן להכין מטלת ביצוע לגבי כל אחד מהנושאים של תוכנית הלימודים. לרשות המורים נמצא מגוון חלופות בהערכה ומחווים: 1. מטלת ביצוע משותפת בין מגזרים 2. מטלת ביצוע קלאסית 3. מטלת ביצוע למעורבות חברתית 4. מטלת ביצוע להכנת נייר עמדה 5. מטלת ביצוע לפרקטיקום של ארגון 6. מטלת ביצוע "המוניטור המקומי" 7. מטלת ביצוע תלקיט אזרחות
	הרעיון הלאומי א. התנאים ההכרחיים לקיומה של מדינה ב. לאומיות ומדינת לאום: קבוצה אתנית, לאום . סוגי לאומיות: לאומיות אתנית- תרבותית, לאומיות פוליטית. משמעויות שונות של מדינת הלאום- יובהר הרצף: מדינת לאום אתנית תרבותית, מדינה דו-לאומית, מדינה רב- לאומית, מדינת לאום פוליטית/מדינת כלל אזרחיה ג. ההצדקות למדינת הלאום (ילמדו שלוש הצדקות לבחירת המורה).
	מדינה יהודית מדינת ישראל - מדינה יהודית ודמוקרטית

	מדינת ישראל, בהיותה מדינה יהודית, היא מקרה פרטי של מדינת הלאום המודרנית. מאפייניה וערכיה נגזרים מהגדרתה כיהודית ודמוקרטית.
	עמדות שונות לגבי אופייה הרצוי של מדינת ישראל- אופי וזהות דתי ולאומי רצף העמדות ("חלומות") בנושא זהותה הדתית-תרבותית הרצויה של המדינה: עמדה דתית חרדית, עמדה דתית לאומית, עמדה מסורתית, עמדה חילונית- היהדות כתרבות, עמדה חילונית- הפרדת הדת מהמדינה. רצף העמדות ("חלומות") בנושא זהותה הלאומית הרצויה של המדינה: מדינת ישראל כמדינת לאום יהודית של כל אזרחיה, מדינת ישראל כמדינת לאום יהודית אתנית, מדינת לאום פוליטית של כלל אזרחיה או של כלל לאומיה.
	המאפיינים היהודיים של המדינה א. היבט משפטי-נורמטיבי: לגבי כל חוק תוכן ומטרה (כיצד מבטא החוק את אופייה היהודי של המדינה) המצב המשפטי המחייב: חוק השבות, חוק האזרחות (מופיעים שוב בנושא היסודות החוקתיים). חוק יסוד מקרקעי ישראל, חוק חינוך ממלכתי (מטרות החינוך), חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק יסודות המשפט (המשפט העברי), חוק איסור גידול חזיר, חוק חג המצות, חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, חוק השידור הציבורי, חוק בתי הדין הרבניים ב. המרחב הציבורי: מעמדה של השפה העברית כשפה הרשמית, לוח השנה העברי, סמלי המדינה (סמל, דגל, המנון). ג. בין הציבורי לפרטי: הסדר הסטטוס קוו.
	מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות האחריות והמחויבות ההדדית של מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות
	המיעוטים בישראל א. מעמד המיעוטים במדינת ישראל. ב. היבט דמוגרפי-סוציולוגי: הכרת קבוצות המיעוט השונות (ערבים, דרוזים ואחרים). ג. היבט המרחב הציבורי: מאפייני המיעוטים וביטוי לתחומי השפה, התרבות, הדת ד. היבט מוסדי: מעמד וסטטוס רשמי של מוסדות המיעוטים בתחומים: חינוך, מוסדות דת, בתי דין
	השסע הלאומי השסע הלאומי; הצגת הקבוצות השונות, גורמים וביטויים, דרכי התמודדות (אתגר החיים המשותפים לאור השסע, האפשרויות להסכמות, פשרות וצמצום

	(המחלוקות).
	מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של משטר דמוקרטי עקרון 'שלטון העם' דמוקרטיה ישירה, ודמוקרטיה עקיפה/ייצוגית, משאל עם. תנאי יסוד לבחירות דמוקרטיות: כלליות, חשאיות, מחזוריות, שווה, מאפשרות התמודדות חופשית. שיטת הבחירות בישראל ומרכיביה: רשימתית, יחסית, ארצית. (ללא השוואה לשיטות בחירות אחרות)
	תפיסות דמוקרטיות דמוקרטיה ליברלית-אינדיבידואלית, גישה של דמוקרטיה רפובליקנית, גישה של דמוקרטיה רב-תרבותית.
	תרבות פוליטית דמוקרטית תרבות פוליטית, עקרון הסובלנות, עקרון הפלורליזם, עקרון ההסכמיות.
	עקרון הכרעת הרוב ושמירה על זכויות המיעוט עקרון הכרעת הרוב, עריצות הרוב.
	זכויות האדם והאזרח חירות ושוויון כערכי יסוד. רעיון הזכויות הטבעיות <u>זכויות טבעיות- זכויות האדם הבסיסיות</u> : זכות לחיים ובטחון, זכות לקניין, הליך הוגן, הזכות לחירות ונגזרותיה, הזכות לשוויון; אפליה- הבחנה- העדפה מתקנת, הזכות לכבוד ונגזרותיה <u>זכויות פוליטיות/ זכויות אזרח</u> : הזכות לבחור ולהיבחר, חופש ההפגנה והמחאה, חופש ההתאגדות הפוליטית <u>זכויות חברתיות וכלכליות</u> : זכות לקיום בכבוד – רמת חיים בסיסית, זכות לבריאות וטיפול רפואי, זכות לדיור, זכות לחינוך, זכויות עובדים ותנאי עבודה <u>זכויות קבוצתיות/ תרבותיות</u> : יש ללמד דוגמאות לזכויות קבוצה שונות כגון: הזכות לשפה, הזכות לייצוג, הזכות לחינוך, הזכות לקיום מצוות הדת וחופש פולחן
	חובות האדם כאדם וחובות האדם כאזרח זכויות מתנגשות. קשר בין חובות וזכויות.
	גישות כלכליות-חברתיות במדינה הדמוקרטית יובהר הרצף בין הגישה הליברלית לגישה הסוציאל-דמוקרטית
	גלובליזציה
	עקרון הגבלת השלטון עקרון הגבלת השלטון. עקרון הפרדת רשויות, חוקה (לא כולל חוקה פורמאלית וחוקה מטריאלית), מנגנוני פיקוח מוסדיים ומנגנוני פיקוח חוץ-מוסדיים.

	זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה מפני איומים על שיטת המשטר ועל אופי המדינה (במקרה של ישראל – כמדינה יהודית ודמוקרטית) דמוקרטיה מתגוננת.
	ביטחון ודמוקרטיה זכות המדינה להגן על עצמה ועל אזרחיה מפני איומים על הביטחון- חקיקת חירום, מעצר מנהלי
	משטר במדינת ישראל יסודות חוקתיים המעמד המשפטי של מגילת העצמאות: ערכית, משפטית, ביטוי בחוקי יסוד . חוקי היסוד: מעמד, תוכן, צורה (בהשוואה לחקיקה רגילה) יובהר ייחודם של חוקי היסוד העוסקים בזכויות האדם: חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וחוק יסוד חופש העיסוק. חוק השבות. חוק האזרחות.
	הרשות המחוקקת עבודת הכנסת: קואליציה, אופוזיציה, מליאה, ועדות . תפקידי הכנסת: כינון הממשלה, ייצוג האזרחים, חקיקה, פיקוח וביקורת, מינוי בעלי תפקידים, אסיפה מכוננת. חקיקה ראשית: תהליך החקיקה.
	הרשות המבצעת תפקידי הממשלה: קביעת מדיניות וביצועה, קביעת תקנות- חקיקת משנה, סמכות שיורית, חקיקת תקנות לשעת חירום. אחריות ממשלתית משותפת, אחריות מיניסטריאלית.
	הרשות השופטת אי תלותה ועצמאותה של הרשות השופטת בישראל סוגי משפט: משפט פלילי, משפט אזרחי . בג"ץ, ביקורת שיפוטית, אקטיביזם שיפוטי.

בנוסף לנושאי הליבה כל מורה רשאי לבחור אילו אשכולות ללמד ולהעמיק מתוך האשכולות הבאים

בבחינה על התלמיד להשיב על שאלת חובה אחת מתוך
חמש שאלות המכסות את חמשת האשכולות

העולם היהודי	מקומה של מדינת ישראל בחיי העם היהודי	יוצגו מכלול מרכיבי הזהות של יהודי התפוצות והדילמות איתן מתמודדות הקהילות. יוצגו מגמות בדמוגרפיה של העם היהודי בעולם.
	הדומה והשונה בחברה: הטרוגניות, שונות, פלורליזם, שסעים.	השסע הדתי 1. תיאור הקבוצות השונות, השוני ביניהן לצד המשותף להן. 2. המחלוקות, הגורמים לשסע ולהתמשכותו, דרכי הביטוי של השסע. 3. אתגר החיים המשותפים לאור השסע, האפשרויות להסכמות, פשרות וצמצום המחלוקות

תיבחן סוגיית ההתנגשות בין מימוש הזכות לחופש הביטוי, לזכות הציבור לדעת והפיקוח על השלטון לבין זכויות אדם ואזרח ועקרונות אחרים . תיבחן מערכת הגומלין בין אמצעי התקשורת, השלטון, הארגונים והאזרחים. תהיה התייחסות גם להיבטים שליליים של מערכת יחסים זו. תיבחן מידת המימוש של עקרון חופש אמצעי התקשורת ושאלת קיומה של צנזורה פורמאלית ובלתי פורמאלית. תיבחן מידת חשיפתו של הממסד הציבורי לתקשורת. תיבדק שאלת קיומה של תקשורת פלורליסטית בישראל. תידון שאלת גיוס דעת קהל להשפעה על קבלת החלטות של הממסד, או לתמיכה בהחלטותיו.	מימוש הזכות לחופש הביטוי, לזכות הציבור לדעת ולפקח על השלטון. אמצעי התקשורת כמתווכים בין השלטון והאזרחים. עקרון האי-תלות של אמצעי התקשורת - צינורות מידע פתוחים - ריבוי מקורות מידע בעלי אופי פלורליסטי. כוחם של אמצעי התקשורת אמצעי התקשורת כמעצבים את דעת הקהל וכמשפיעים על מקבלי ההחלטות.	תקשורת ופוליטיקה בישראל
--	--	---

שיטות בחירות ומפלגות	יוצגו שיטות ממשל שונות : פרלמנטארית, נשיאותית, מעורבת	
	שיטת הממשל הפרלמנטארי בישראל	תיערך השוואה לשיטת הממשל הנשיאותי בארה"ב. יוצג הוויכוח על שיטת הממשל הרצויה בארץ
	בחירות	יוצג הוויכוח על שיטת הבחירות הרצויה לישראל תוך בחינת היתרונות והחסרונות של שיטות בחירה שונות. יובהר נושא האידיאולוגיה והפרגמטיזם במפלגות השונות.
	• תמורות בשיטת הבחירות בישראל – חוק הבחירות • הצעות לשיטות בחירה חלופיות	תיבחנה שיטות שונות לגיבוש רשימות מועמדים במפלגות (למשל: פריימריס, ועדה מסדרת, וכו') והוויכוח לגביהן.
	• דמוקרטיה פנימית במפלגות	מפת המפלגות בישראל תוצג לפי רצפים של מאפיינים בסוגיות של חוץ ובטחון, חברה וכלכלה, דת ומדינה.
	• המערכת הרב-מפלגתית בישראל – יציבות ותמורות	הרכב הכנסת – תוצאות הבחירות.
	• תמורות ביחס החברה הישראלית למפלגות ולפוליטיקאים.	יובהרו הקשיים בכינון ממשלות בישראל בשל היותן ממשלות קואליציוניות ובשל חלוקת הכוחות השווה בין הגושים (בשנות ה-80).
		הממשלות יוצגו
	• סוגי ממשלות קואליציוניות	- על פי מידת התמיכה בכנסת: ממשלות צרות, רחבות, אחדות-לאומית - על פי מידת הקרבה האידיאולוגית בין מרכיבי הממשלה.
	• הגורמים המשפיעים על הרכבתן של קואליציות	ייבחן כוחן של מפלגות קטנות במו"מ קואליציוני.

מעורבות אזרחים ופיקוח על רשויות השלטון	מעורבות פוליטית של האזרחים יובהרו משמעותם וחשיבותם של מעורבות והשתתפות אזרחית , כמשלימים להשתתפות פוליטית.	- פנייה לגופי ביקורת ממוסדים: בג"ץ, נציב תלונות הציבור. - השתתפות בהפגנות, בשביתות פוליטיות וכיו"ב. - שימוש האזרחים באמצעי התקשורת - תגובות להתרחשויות פוליטיות וחברתיות באמנות, בספרות בתיאטרון ובקולנוע תיבחן מידת השימוש באמצעים השונים ע"י מפלגות, קבוצות לחץ ויחידים ומידת ההשפעה של מפלגות וקבוצות לחץ הממסד. תובהר מטרת התגובות: לעורר תודעה ציבורית ודעת קהל נגד השלטונות או בעדם. תיבחן דרך פעולתם של מנגנוני הביקורת בישראל וייערך דיון באפקטיביות של גופי הביקורת השונים. יוצגו גופי פיקוח ובקרה מבקר המדינה, בג"ץ, היועץ המשפטי לממשלה, ויבחנו דרכי פעולתם. תידון יכולת של קבוצות שונות בחברה האזרחית להיאבק על זכויותיהן: יידונו המתח וההשלמה בין פעילות הממשלה לבין המגזר השני (העסקי) והשלישי (האזרחי).
---	---	--

תיבחן שיטת הבחירות למועצות המקומיות ולראשות המועצה יוצגו הנושאים שעליהם מתנהלים בשלטון המקומי מאבקי כוח פוליטיים. תידון הפעילות במועצה כקרש קפיצה לפעילות פוליטית ארצית. ייבחן ההבדל במעמד השלטון המקומי במגזר היהודי למעמדו במגזר הערבי, והגורמים לכך.	• חלוקת התפקידים והסמכויות בין השלטון המרכזי והמקומי • מבנה הרשויות המקומיות. הדמוקרטיה המקומית	רשויות מקומיות
--	--	------------------------------

אזרחות

3 יחידות לימוד הרחבה ל-5 יח"ל

הערכה בית ספרית – מיזם – מטלת ביצוע מורחבת

**בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה
החיצונית יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50%
(שניהם יחד מהווים 80%)**

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [הקישור כאן](#)

הערכה בית ספרית- מטלת ביצוע (20%) סמל שאלון 034-383 לנבחני משנה 034-382	נושאים בהערכה חיצונית (80%) סמל שאלון 034-381
מיזם (מטלת ביצוע מורחבת): עבודת חקר מעשית, מתבצעת בקבוצות, התלמידים בוחרים סוגיה אזרחית הקשורה לאחד מנושאי תכנית הלימודים, וכותבים עבודה המורכבת מחלק עיוני ומחלק של איסוף ועיבוד נתונים, מטרת העבודה להציע פתרון לבעיה שנבדקה.	כל בית ספר בוחר ב-2 מתוך 3 נושאי לימוד: 1. דת, חברה ומדינה בישראל 2. מדיניות חברתית כלכלית בישראל 3. הערבים והדרוזים בישראל הלימוד הוא חוויתי, משולבים בו למידה חוץ בית ספרית סיורים וסמינרים. למעוניינים קיימת כיתה וירטואלית ארצית (לתלמידים מכל מגזרי החינוך) ללימודי יחידות ההגבר. הכיתה מופעלת בתיכון הווירטואלי של משרד החינוך ומט"ח. הלימודים בכיתה מתקיימים בלמידה סינכרונית וא-סינכרונית שבועית, וכן במספר מפגשים פנים-אל-פנים במהלך השנה.

אזרחות

בחינה עבור תלמידים אקסטרניים ונבחני משנה (20%)

סמל שאלון: 034-282

בבחינה קטע שלא נלמד (אנסין) המבוסס על מאמר דעה.
התלמיד יענה על שתי שאלות מתוך שלוש (50% ניקוד לכל שאלה):

1. שתי שאלות ידע העוסקות באחד ממושגי היסוד המופיעים בקטע.
התלמידים נדרשים למשימות "הצג" ו"הסבר".
2. שאלה המתייחסת לעמדת הכותב.

אזרחות

2 יחידות לימוד לעולים חדשים מקצוע חובה

סמל שאלון: 034-284

[קישורית לתוכנית הלימודים](#)
[קישורית לשאלון לדוגמה](#)

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית
יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50% (שניהם יחד מהווים
80%)

הנושאים המחייבים לבחינה לעולים חדשים

בשנה"ל תשע"ו לא חלים שינויים בנושאי הלימוד, ספר הלימוד,
ומבנה הבחינה לעולים חדשים, והם נשארים זהים לנושאי
הלימוד, ספר הלימוד ומבנה הבחינה שהיו נכונים בעבר.

בשנת הלימודים תשע"ז צפויים לחול שינויים בבחינה לעולים
החדשים ויש לעקוב אחרי ההנחיות באתר המפמ"ר שצוין לעיל.

גיאוגרפיה – אדם וסביבה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: פנינה גזית

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: גיאוגרפיה – אדם וסביבה קישור לשאלון לדוגמה](#)

הערות:

- בעמודה המתייחסת להערכה חיצונית מופיעים כל הנושאים המוגדרים בפרקי הליבה, אולם מידי שנה לקראת פתיחת שנת הלימודים יפורסמו באתר המפמ"ר ובחוזר מפמ"ר מספר 1 לחטיבה העליונה, הנושאים שלא יופיעו בבחינת הבגרות באותה שנה.

- בבחינה החיצונית אפשר להיבחן על אותו החומר גם בשאלון מתוקשב שמספרו 057387

- החל משנת תשע"ז שולב מסלול "סייבר גיאוגרפי" בשיתוף חיל המודיעין במסגרת ההערכה הבית ספרית. בית הספר בוחר את התחום להעמקה (פיתוח ותכנון מרחבי / כדור הארץ והסביבה / האדם במרחב החברתי-תרבותי).

נושאים בהערכה בית ספרית (40%) בחירה של אחד משלושת תחומי ההתמחות סמל שאלון 057-283 לבחני משנה 057-282	נושאים בהערכה חיצונית (60%) פרקי ליבה סמל שאלון 057-381
• מומלץ לשלב בהערכה הבית ספרית למידת חקר חוץ כיתתית "גאוסופ" תחום 1: כדור הארץ והסביבה • אסונות טבע והתמודדות האדם עמם • משאבי טבע ואצרות טבע וניצולם • זיהום משאבי טבע וסביבה • שינויים סביבתיים גלובליים המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק תהליכים מחזוריים המעצבים את פני כדה"א: תהליכים אטמוספריים או תהליכים גאומורפיים או תהליכים הידרולוגיים תחום 2: הפיתוח והתכנון המרחבי • מדידת רמת הפיתוח של מדינות • גורמים לשונות בתהליכי הפיתוח • זרזי פיתוח • תכנון ופיתוח במרחב העולמי המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק: העיר במרחב העולמי או המרחב הכפרי בעולם המפותח והמתפתח	פרק 1: גאוגרפיה של ארץ ישראל נושא 1: מיקומה של ארץ ישראל במרחב- ייחוד נופי ואקלימי והשפעתו על האדם • המבנה הטופוגרפי של הארץ • ההשלכות של מגוון נופי בשטח קטן יחסית על ההתיישבות והכלכלה • מאפייני אקלים של ארץ ישראל למידה והעמקה בנושאים פיזיים נבחרים מבין הנושאים הבאים: התפתחות הנוף בארץ ישראל - מפגש בין מסיב לקימוט, תהליכים גאומורפולוגיים בעיצוב נופי הארץ, תהליכים בעיצוב נופים ייחודיים, מצבים סינופטיים שונים בעונות השנה בישראל, התמודדות האדם עם התנאים הפיזיים נושא 2: התוויית גבולות מדינת ישראל- גורמים ותהליכים • גישות שונות לתיחום הארץ • שינויים בתוואי הגבולות למידה והעמקה בנושא אחד מבין הנושאים הבאים: מיקומה הגאופוליטי של ישראל והשלכותיו, גישות לקביעת גבולות הקבע של מדינת ישראל, היעדר גבול מדיני מוסכם בין ישראל לכמה משכנותיה והשלכותיו

תחום 3: האדם במרחב החברתי-תרבותי • אוכלוסייה בשינוי – תהליכים דמוגרפיים • האדם והחברה במרחב הכפרי ובמרחב העירוני • אדם ומקום – גבולות ותחומים המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק: גאוגרפיה של נחשלות ומצוקה או תרבות מעצבת מרחב בעידן הגלובלי. בשלושת תחומי ההתמחות קיים מסלול בחירה "סייבר גאוגרפי". במסלול "הסייבר הגאוגרפי" תהיה העמקה במערכות מידע גאוגרפיות (GIS) באופן תיאורטי ובאופן מעשי במעבדות ייעודיות. המסלול מלווה על ידי חיל המודיעין בשילוב עם לימודים על ידי המדען הראשי של יחידת המיפוי בחיל המודיעין ונציגיו.	נושא 3: תמורות באוכלוסיית ישראל, בתפרוסת האוכלוסייה ובמפת ההתיישבות • מאפיינים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים של אוכלוסיית מדינת ישראל • ירושלים בירת ישראל • גלעין מול שוליים – אי שוויון מרחבי, דמוגרפי וכלכלי • למידה והעמקה בנושאים נבחרים מבין הנושאים הבאים: עיצוב המרחב היישובי בישראל והגורמים המשפיעים על העיצוב, ו/או תהליכי שינוי במרחב הכפרי ו/או העירוני ו/או תמורות ביישובים הערביים ו/או הדרוזיים ו/או הבדווים נושא 4: תמורות בכלכלת ישראל • שינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל • למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: תמורות במרכיבי ענף החקלאות ומאפייניו ו/או תמורות בענפי התעשייה ובמיקום מפעלים ו/או תמורות בענפי השירותים, המסחר והתיירות ובהתאמה השתלבות המשק הישראלי בכלכלה הגלובלית נושא 5: משאבים ותשתיות – היצע מוגבל וביקוש גדל משאבי טבע מוגבלים – למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: מקורות מים, ו/או מקורות אנרגיה ו/או תכנון וניהול מערך התחבורה נושא 6: איכות הסביבה ופיתוח בר קיימא בישראל • הגורמים לפגיעה בסביבה • פיתוח בר קיימא – מחזון למציאות למידה והעמקה בשני נושאים נבחרים מתוך המפגעים הסביבתיים: זיהום גופי מים ו/או זיהום אוויר וקרקע ו/או מפגעי קרינה ו/או פגיעה בסובב הטבעי נושא 7: מאמרים עדכניים למידה והעמקה בשני מאמרים נבחרים המפורסמים מדי שנה בחוזר מפמ"ר מספר 1 פרק 2: גאוגרפיה של המזרח התיכון נושא 1: גבולות ותחומים במזרח התיכון • גורמים המשפיעים על תיחום החבל למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: הקולוניאליזם כגורם להיווצרות מדינות במזרח התיכון ו/או מוקדי סכסוך במזרח התיכון והשפעתן על יציבותם של גבולות מדיניים ו/או הסכמי שלום באזור ו/או גורמים דתיים אתניים והשפעתם על היציבות הפנימית במדינות המזרח התיכון
---	---

נושא 2: קשרי גומלין טבע – אדם כגורם בעיצוב

המרחב במזרח התיכון

- התמודדות האדם בתנאי מדבר
- ריכוזי אוכלוסייה בעמקי הנרות ובמישורי חוף
- למידה והעמקה באחד מבין שני הנושאים: משאבי מים - זמינות ומחסור והתיישבות באזורים בעלי ייחוד אקלימי או מאגרי הנפט, הפקתם והשפעתם על ההתפתחות היישובית, הכלכלה והסביבה

נושא 3: אוכלוסייה ויישובים במזרח התיכון –

מאפיינים ותמורות

- תמורות דמוגרפיות במזה"ת
- ערים ועיור – בין מסורתיות למודרניות
- למידה והעמקה במבחר נושאים מבין: תנועות אוכלוסייה במזרח התיכון ו/או תהליכי השינוי בכפר המסורתי בעידן המודרני

נושא 4: הכלכלה במזרח התיכון – בין עולם

מתפתח לעולם מפותח

- גורמים לנחשלות מרחבית כלכלית במזרח התיכון
- אי שוויון מרחבי – כלכלי בין המדינות ובתוכן
- השפעת הגלובליזציה על כלכלת המזרח התיכון
- למידה והעמקה בשני נושאים מבין: מחקלאות מסורתית לחקלאות עתירת ידע ו/או מכלכלת נפט לכלכלת שירותים מתקדמים ו/או התיירות כמנוף לפיתוח כלכלי

נושא 5: תהליכים גאופוליטיים במזרח התיכון –

עימותים, הסכמים ושיתוף פעולה

- סכסוכים, הסכמים ושיתופי פעולה כלכליים
- וסביבתיים בין מדינות האזור

פרק 3: נתי"ב – ניתוח תופעות יסוד במרחב

(ניתוח חבל ארץ שלא נלמד)

- התמודדות האדם במרחב פיזי משתנה
- אוכלוסיות במרחב העירוני
- המרחב הכפרי והמרחב העירוני
- מרחב הפעילות הכלכלית
- פיתוח בר קיימא בהיבט מקומי וגלובלי

מדעי החברה-מקצוע בחירה ברמת 5 יח"ל

מורכב מצירופים של שני תחומי דעת מתוך
הרשימה: פסיכולוגיה, מדע המדינה,
סוציולוגיה וכלכלה
ועבודת חקר באחד מהתחומים שנלמדו

פסיכולוגיה 2 יח"ל מתוך 5 יח"ל מפמ"ר: דניאלה פרידמן

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [לחצו כאן](#)
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) – אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) על המורה לבחור לפחות שני נושאי בחירה של עד 30 שעות
<u>מבוא</u> - הגדרת הפסיכולוגיה ותחומי עיסוק של הפסיכולוגיה (3 שעות). <u>למידה</u> - הגדרת המושג (2 שעות), למידה ע"י התניות (5 שעות), למידה ע"י חיקוי כולל ויסות עצמי (6 שעות), גישות קוגניטיביות ללמידה (2 שעות). <u>לחץ</u> - לחץ והמודלים המסבירים אותו (15 שעות), דרכי התמודדות עם הלחץ (8 שעות). <u>אישיות</u> - התאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס (10 שעות) - פרק זה עשוי להיחשב כפרק חובה או בחירה. יש לבחור נושא זה כחובה או את פרק אלטרואיזם. <u>תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית</u> - התקשרות (8 שעות), התפתחות האישיות ע"פ אריקסון (10 שעות). <u>חשיבה חברתית</u> - סכמות, סוגי סכמות, נבואה המתגשמת מאליה (3 שעות). <u>עמדות</u> , דעות קדומות והשפעה חברתית- מהן עמדות? מאפייניהן_מרכיביהן? (2 שעות) דעה קדומה (10 שעות), השפעה חברתית (8 שעות). <u>אלטרואיזם ועזרה הדדית</u> - (8 שעות) פרק זה עשוי להיחשב כפרק חובה או בחירה. יש לבחור נושא זה כחובה או את פרק התיאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס.	<u>מבוא</u> - מושג המדע (2 שעות), אסכולות בפסיכולוגיה בראיה היסטורית (3 שעות). <u>אינטליגנציה</u> - (11 שעות) <u>הנעה וריגוש</u> - (12 שעות) <u>לחץ</u> - אישיות ולחץ (3 שעות). <u>אישיות</u> - אישיות (2 שעות), התאוריה הפסיכואנליטית של פרויד (12 שעות), תאוריית הלמידה החברתית של בנדורה (8 שעות). <u>תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית</u> - בעיות יסוד בהתפתחות (4 שעות), תאוריית פיאז'ה (16 שעות). <u>חשיבה חברתית</u> - ייחוס סיבה (8 שעות), עיוותים בייחוס (6 שעות), תפקידי הסכמות בעיבוד מידע (2 שעות). <u>עמדות</u> , דעות קדומות והשפעה חברתית- דרכי רכישה של עמדות (2 שעות), שינוי עמדות (5 שעות), תיאוריות איזון (8 שעות).

מדעי החברה-מקצוע בחירה

מדע המדינה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
 לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
הגות מדינית: • הסופיסטים וסוקרטס • אפלטון • אריסטו • מקיאבלי • הובס • לוק • רוסו • הגל	הגות מדינית: • מרקס- המניפסט הקומוניסטי • מיל • מונטסקייה • ברנשטין
משטרים דמוקרטים • ר' מקאיבר- מקור הציות • אייזנשטדט- תכונות יסוד של המדינה המודרנית • ר' דאל- האדם הפוליטי • י' פרי- הדמוקרטיה עקרונית ומאפיינים • נויברגר- דמוקרטיה פלורליסטית ודמוקרטיה השתתפותית • ב' נויברגר – דמוקרטיה יציבות ולא יציבות	משטרים דמוקרטים אין
משטרים טוטליטריים • פרדריך ובז'ז'ינסקי- קווי האופי הכללים של הדיקטטורה הטוטליטרית • זקס- פונדמנטליזם : טוטליטריות חדשה • ליבמן – המושג מדינת ישראל ותפיסותיו בחברה הישראלית • יעל ישי – קבוצות אינטרס • דון יחיא וליבמן – דת ומדינה: חקיקה דתית • דינה גורן – כל תקשורת • מיכל שמיר – סובלנות פוליטית • גיורא גולדברג – המערכת המפלגתית	משטרים טוטליטריים • אבינרי- לבלוב מאוחר של לאומיות • אבינרי- המציאות חזקה מכל טוטליטריות • שטרנהל- הפשיזם כתרבות פוליטית חלופית • היטלר- אומה וגזע • מוסיליני – מתוך כתביו ונאומיו

בחינת עולים – אין

מדעי החברה-מקצוע בחירה

סוציולוגיה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
פרק תרבות: (29 שעות) תת נושאים: מהי תרבות? מהם מרכיבי התרבות? מיגדר גישות תאורטיות לניתוח תרבות גישות לחקר תרבות מהם הגורמים להתפתחות תרבות הטרוגנית? כיצד משתנות תרבויות? פרק: קבוצה (18 שעות) תת נושאים: מדוע אנשים מתגבשים לקבוצות? מהי קבוצה? קבוצת השתייכות וקבוצת התייחסות סטטוס חברתי תפקיד חברתי קונפורמיות וסטייה תהליכי קבלת החלטות ומנהיגות בקבוצה מהם סוגי היחסים הנוצרים בעת מפגש בין תרבויות? מהי זיקתה של הקבוצה לחבר ההרחבה? פרק משפחה: (27 שעות) תת נושאים: מהי משפחה? במה דומות משפחות בחברות שונות ובמה הן נבדלות זו מזו? מה מייחד את המשפחה הפוסטמודרנית? מהן הדילמות של המשפחה הפוסט מודרנית – בעיה חברתית פרק: חברות (22 שעות) תת נושאים: מהו תהליך החברות? כיצד מתפתחת הזהות? גישות לחקר זהות סוכני חברות מין ומגדר תהליך התבגרות בחבר המודרנית במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה , ובמה הם נבדלים בין החברות השונות?	פרק תרבות: (23 שעות) תת נושאים: קטגוריזציה, מיסוד ומוסדות חברתיים, טקסים, סטטוס, יחסי תרבות בחברה הטרוגנית, מהם הגורמים לשינוי תרבותי, כיצד חוקרים תרבויות. פרק: קבוצה (5 שעות) תת נושאים: השוואה בין קבוצות כיצד חוקרים קבוצות ניסוי? פרק משפחה: (7 שעות) תת נושאים: מודרניזציה אי שוויון במשפחה פרק: חברות (9 שעות) תת נושאים: מהן המטרות של תהליך החברות? מאמרים במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה, ובמה הם נבדלים בין החברות השונות? מאמרים

בחינת עולים - אין

מדעי החברה-מקצוע בחירה כלכלה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית
פרק- תעסוקה ואבטלה- תת נושאים- הגדרה, קשר בין תעסוקה לאבטלה פרק- שוק העבודה פרק- אי שיון ועוני- תת נושא- עוני כתופעה כלכלית חברתית פרק- מושגי יסוד במאקרו כלכלה- תת נושא- דוח מקו"ש.	פרק- מבוא פרק- מחסור, בחירה וויתור פרק-עקומת התמורה פרק- הון אנושי וצמיחה כלכלית פרק- ביקוש והיצע פרק- כשלי שוק והתערבות ממשלה- תת נושא- כשלי שוק פרק- אי שיון ועוני- תת נושא- אי שיון. פרק- מושגי יסוד במאקרו כלכלה- תת נושאים- המודל הקיינסיאני, מדיניות פискаלית, מדיניות מוניטרית, יבוא ויצוא. פרק- תקציב המדינה- תת נושא- מטרות התקציב. פרק-גלובליזציה

לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אפרת זילבר

לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 012-381	נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 012-283 לבחני משנה 012-282 ירושלים עד התקופה הצלבנית
תכנית הלימודים נכתבה מראש עבור 90 שעות. תכנית ההלימה מותאמת לכ- 70 שעות, כאשר בכל שנה ישנן בכל שנה ישנן תקופות מתחלפות. התקופות המתחלפות מפורסמות באתר המפמ"ר	תכנית הלימודים נכתבה מראש עבור 90 שעות. תכנית ההלימה מותאמת לכ- 70 שעות, כאשר בכל שנה ישנן תקופות מתחלפות. התקופות המתחלפות מפורסמות באתר המפמ"ר
2 נושאים לבחירה מבין הנושאים הבאים: צפון הארץ, מישור החוף, ההר המרכזי והבקעה.	
צפון הארץ מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. תקופת האבן (1 שעה) והפסיפס האתני בצפון (8 שעות). 2. התקופה המוסלמית הקדומה (1 שעה), התקופה המוסלמית המאוחרת (2 שעות) והמאה ה-19 ותחילת המאה ה-20 (6 שעות).	
מישור החוף מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. התקופה המוסלמית הקדומה (התקופה הערבית) (3 שעות) ותקופת המנדט (6 שעות). 2. התקופה המוסלמית המאוחרת (3 שעות) וההתיישבות לאחר הקמת והמדינה (6 שעות).	
ההר המרכזי והבקעה מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. שיבת ציון (2 שעות), התקופה הרומית המאוחרת (4 שעות) והשנים הראשונות לאחר הקמת מדינת ישראל (3 שעות). 2. התקופות הפרהיסטוריות (3 שעות), התקופות המוסלמיות (4 שעות) ויום המלח (2 שעות).	
נגב: מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצגת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. אוצרות הטבע בנגב (6 שעות) ותקופת הברונזה (3 שעות). 2. הדרכים בנגב (3 שעות), הסתגלות האדם לחיים במדבר (3 שעות), התקופות הפרהיסטוריות (1 שעה) והנגב בחזון בן- גוריון (2 שעות).	
עבודת חקר	

פילוסופיה

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר לאה שילה

בחינת הבגרות בפילוסופיה היא בחינה בית ספרית
באישור מפמ"ר

לתוכנית הלימודים באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)

נושאים להערכה בבחינה (70%) סמל שאלון 040-381	נושאים להערכה חלופית (30%) סמל שאלון 040-283
	אחת מהאופציות הבאות:
1. אתיקה	הרחבה אתיקה+ הרחבה בתורת הכרה
2. תורת הכרה	2 נושאים מהנושאים הבאים: פילוסופיה פוליטית, אסתטיקה, פילוסופיה של הדת, מהי פילוסופיה, לוגיקה
3. נושא לפי בחירת המורה - 60 שעות	2 סוגיות מהסוגיות הבאות (צדק, גוף ונפש, מודרניזם ופוסט מודרניזם, דטרמיניזם וחופש, אקזיסטנציאליזם)

תקשורת

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: דורית באלין

[קישור לאתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 056283 לנבחני משנה 056282	נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 056387
<u>יחידה ראשונה:</u> שפה ומציאות שפות אמצעי התקשורת ההיסטוריה של טכנולוגיות תקשורת שפה וכוח (כאמור יש ללמד את הנושא בכיתה י"א בצמוד לנושא תקשורת ודמוקרטיה <u>יחידה שנייה:</u> - מבוא: הקשר בין דמוקרטיה לבין תקשורת - אתיקה וחופש ביטוי: איזונים והגבלות על חופש הביטוי - תכני התקשורת: תיאוריות סדר יום, מיסגור, ספירלת השתיקה . - מתווכי התקשורת - קהלי התקשורת וההשפעות ו. מוסד התקשורת במשטר דמוקרטי <u>יחידת בחירה – תקשורת ותרבות</u> גישות שונות למושג "תרבות" בתקשורת תרבות וטקסטים בתקשורת: בין חזרתיות לחדשנות תרבות, סולידאריות חברתית, כוח והתנגדות <u>יחידת בחירה – תקשורת וניו מדיה</u> - מה חדש במדיה החדשים?	<u>הפקת פרויקט גמר בוידאו</u> קריטריונים להערכה: הסרט כפרויקט גמר, תיק הפקה נייר עמדה פרויקט חצי גמר מפגש עם התלמיד/ה <u>הפקת פרויקט גמר ברדיו</u> קריטריונים להערכה: הקדמה והצגת התכנית סיכום: ההפקה והרפלקציה סגנון הגשה יצירתיות ומגוון: עטיפת התכנית גוף התכנית: תחקיר מקצועי ועריכה שיחה עם התלמיד/ה <u>הפקה בעיתונות כתובה</u> קריטריונים להערכה: נייר עמדה כתבת גמר פרויקט חצי גמר: ידיעה חדשותית ורפלקציה מאמר דעה ראיון עם התלמיד/ה <u>הפקה בצילום סטילס</u> קריטריונים להערכה:

- אוטופיה ודיסטופיה טכנולוגית - "אוקיינוס המידע" ומנועי - החיפוש ברשת - אינטראקטיביות וחברתיות - ברשת - סוגיית הפרטיות - מדיה ואלימות	פרויקט חצי גמר תיק הפקה פרויקט גמר – תערוכה שיחה במעמד הבחינה נייר עמדה
<u>הערכה:</u> כיתה י' - יחידה ראשונה – הערכה חלופית (40%) כיתה י"ב –שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר (60%) ציון סופי: שקלול הציונים של הערכה חלופית (מכיתה י') והבחינה (בכיתה י"ב)	

אגף מורשת

תנ"ך (ממלכתי וממ"ד)

תלמוד (ממ"ד)

תורה שבעל פה (ממ"ד וממלכתי)

מחשבת ישראל (ממ"ד וממלכתי)

מורשת איסלם

מורשת נוצרית

מורשת דרוזית

תנ"ך ממלכתי

2 יחידות לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר: ענת צידון

החלת תוכנית הלימודים החדשה בשנת הלימודים תשע"ט:
תלמידי כיתה י' בתשע"ט, יחלו ללמוד על פי תוכנית הלימודים החדשה, ויבחנו במתכונת החדשה בלבד בשנת תש"פ.

הערה: תלמידי כיתה יא' ו יב' בתשע"ט ילמדו ויבחנו על פי התוכנית המפורטת בטבלה הנ"ל, וכך גם תלמידי יב' בתש"פ.

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר:
[תוכנית הלימודים 70 30](#)

מבנה השאלון

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה : [שאלון לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 001-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 001-283 לנבחני משנה 001-282
- היסטוריוגרפיה ונבואה - נושאי החובה והרחבה: - נביאי אמת ושקר - תגובות לחורבן - שיבת ציון - חוק - חכמה	- פרקי הלימוד - מספר בראשית: - עלילות ראשית וסיפורי האבות - ספרות החוק - ספרות החכמה

אין עדיין מבנה בחינה ושאלון לדוגמה על פי התוכנית החדשה

תנ"ך ממלכתי

3 יחידות לימוד – השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לשאלון לדוגמה לאקסטרנים המאחד בין היחידה השלישית והחמישית
קישור לשאלון לדוגמה ליחידה הרביעית

נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 001-381 לנבחני משנה 001-382	נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 001-383 לנבחני משנה 001-382
בחינה חיצונית תהיה על היחידה הרביעית - מגילות	היחידה החמישית היא יחידה בית ספרית – נשים במקרא. היחידה השלישית, מנהיגותם של משה ודוד. בית הספר יכול לקבוע את דרכי ההערכה ביחידות אלה, וכחלופה את תוכנית הלימודים ביחידה החמישית.

תנ"ך ממלכתי

2 יחידות לימוד לעולים חדשים

מקצוע חובה

מפמ"ר: ענת צידון

החלת תוכנית הלימודים החדשה לעולים חדשים בשנת הלימודים תשע"ט: תלמידי כיתה י' בתשע"ט יחלו ללמוד על פי תוכנית הלימודים החדשה, ויבחנו במתכונת החדשה בלבד בשנת תש"פ*.

הערה: תלמידים עולים חדשים הלומדים בכיתות י"א וי"ב בתשע"ט, ילמדו ויבחנו על פי תוכנית הלימודים המפורטת בטבלה הנ"ל, וכך גם תלמידי יב' בתש"פ.

קישור לתוכנית המפורטת באתר המפמ"ר:

[תכנית הלימודים לעולים 70 30 מבנה ושאלון לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 001-284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 001-283
ראשית: • בריאת העולם • אבות האומה • עבדות וחירות עם וארצו • מההתנחלות לשופטים ולמלוכה • עם אחד שתי ממלכות • גאולה ותקומה	המסגרת החוקית של העם רות- הגירות הראשונה

*אין עדיין מבנה בחינה ושאלון לדוגמה על פי התכנית החדשה

תנ"ך ממלכתי-דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: יהודה טרופר

קישור לתכנית הלימודים
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 002383 ולנבחני משנה 002382	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 002381 וגם 002371
בראשית – מאדם עד אברהם, אברהם ושרה, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו	במדבר – המסע הראשון בשנה השניה והמסע האחרון בשנה הארבעים
ספר יונה	שמואל ב – מלכות דוד בירושלים
מלכים ב - מעוזיהו ועד חזקיהו	מלכים א – פרקי שלמה ופרקי אליהו
ישעיהו – הקדשה, מסע סנחריב, חזון הגאולה, קרבנות וצומות	
תהילים – מזמורי געגועים ובטחון	
דברים – סוגיות הארץ הטובה, הברית, סוגיות חברה ושלטון (לבחירה), מותו של משה	
מלכים ב – ממנשה ועד החורבן	
ירמיהו – ערב החורבן	
עזרא ונחמיה – סוגיות בשיבת ציון	

תנ"ך ממלכתי-דתי

5 יחידות לימוד – מקצוע מורחב

מפמ"ר: יהודה טרופר

נושאים בהערכה חיצונית (50%) נושאים אלה ייבדקו ב- 2 אירועי הערכה (25% + 25%) סמל שאלון 002581 וגם 002571	נושאים בהערכה בית ספרית (20%) חלק זה בלבד משותף לרמת 3 יח"ל סמל שאלון 002383 ולנבחני משנה 002382	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 002583 ולנבחני משנה 002582
בראשית – מאדם עד אברהם, אברהם ושרה, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו	במדבר – המסע הראשון בשנה השניה והמסע האחרון בשנה הארבעים	יחידה הגמול (פרקי גמול בתורה, מזמור ע"ג וספר איוב) – יחידת חובה
ספר יונה	שמואל ב – מלכות דוד בירושלים	
מלכים ב - מעוזיהו ועד חזקיהו	מלכים א – פרקי שלמה ופרקי אליהו	יש לבחור 2 יחידות מתוך 5 היחידות הבאות:
ישעיהו – הקדשה, מסע סנחריב, חזון הגאולה, קרבנות וצומות		• קום והתהלך (לימוד תנ"ך בשילוב סיורים)
תהילים – מזמורי געגועים ובטחון		• דמויות מופת
דברים – סוגיות הארץ הטובה, הברית, סוגיות חברה ושלטון (לבחירה), מותו של משה		• ארבעה נביאים שהתנבאו באותו פרק
מלכים ב – ממנשה ועד החורבן		• מחשבת ארץ ישראל במקרא
ירמיהו – ערב החורבן		• פרשנות רש"י ורמב"ן
עזרא ונחמיה – סוגיות בשיבת ציון		

תלמוד בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה מפמ"ר: הרב ד"ר יהודה זולדן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 006-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 006-383
2 יח"ל 22 דפי גמרא עם מפרשים	
0.1 יח"ל מבוא לתורה שבעל פה	0.9 יח"ל דינים-מהלכות ציצית ותפילין, מהלכות משפחה, מהלכות שבת וחול המועד, 10 נושאים אקטואליים {תשובה: תפילה בציבור, שמירת הגוף מסכות, זהירות בדרכים, לשון הרע ורכילות, העוני והעני, קשרי עובד מעביד, מצוות יישוב ארץ ישראל, מלחמות ישראל, תקנת יום העצמאות}

תלמוד בחינוך הממלכתי דתי

2 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 006-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 006-283
1.4 יח"ל: 16.5 דפי גמרא עם מפרשים	0.6 יח"ל: 5.5 דפי גמרא עם מפרשים

תורה שבעל פה בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: הרב ד"ר יהודה זולדן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-381 וגם 005-371	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-383
8 דפי גמרא עם רש"י או במעגלי המשנה - לקט משניות עם מפרשים	דינים- מהלכות שבת וחול המועד, מהלכות בין אדם לחברו, מהלכות כשרות, 5 נושאים אקטואליים [תשובה; זהירות בדרכים; לשון הרע ורכילות; מצוות ישוב ארץ ישראל; תקנת יום העצמאות]
יחידת בית חינוך ומשפחה	
מבוא לתורה שבעל פה	

2 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-283
8 דפי גמרא עם רש"י או לקט מצוות מספר החינוך	
מיחידת אגדה או מיחידת תפילה כמפגש או מיחידת משנה ב או מיחידת ספרות השו"ת	מיחידת אגדה או מיחידת תפילה כמפגש או מיחידת משנה ב או מיחידת ספרות השו"ת או מיחידת גמרא

תורה שבעל-פה בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד לעולים חדשים

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-384 וגם 005-374	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-383
הלכה ומבוא לתורה שבעל פה	מתנאים עד פוסקי זמננו
בית חינוך ומשפחה	

2 יח"ל השלמה ל- 5 יח"ל לעולים חדשים

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 005-284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 005-283
6 דפי גמרא עם רש"י או לקט מצוות מספר החינוך	אגדה או משנה או ספרות השו"ת או תפילה כמפגש
אגדה או משנה או ספרות השו"ת או תפילה כמפגש	

תורה שבעל-פה ומשפט עברי (ממלכתי)

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: יוספה משולם

קישור למידע על השאלון החיצוני
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה
קישור למידע על הערכה בית-ספרית

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 007-281	נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 007-383 נבחני משנה 007-382
שני נושאים לבחירה: - משפט ויושר - דברים שבינו לבינה - הורים וילדים	יחיד וחברה + שתי יחידות לבחירה/מיזם/ תהליך חקר/PBL - אני וסביבתי (יחידה מתוקשבת) - רשות הרבים - מן המקורות על ארץ ישראל - החקיקה - גרות וגיוור - מסע בעקבות נדודי הסנהדרין (בשילוב סיורים לימודיים באתרי מורשת) - עם וארצו "פסח- מדור לדור" - אבות ועוד.. - פנימיות וחיצוניות - מסורת וחידוש "תלמודטרון"- מדרש מודרני בשילוב אמנויות הבמה - נושאים נוספים באישור מפמ"ר

מחשבת ישראל ממלכתי דתי

1 יח"ל - חובה

(בשילוב עם ספרות 1 יח"ל – 2 יח"ל)

מפמ"ר: הרב הד"ר יוחאי רודיק

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 038-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 038-183
1. האדם מחפש את עצמו 2. אני מאמין – (חובת היבחנות) 3. אמונה ומידות 4. אמונה בשעת משבר 5. אמונה תרבות ויצירה 6. גאולה וימות המשיח 7. החיים והמוות הערה : בתהליך ההלימה יבחנו על אחד הפרקים מתוך 1. 3. 4. 6 (פרק 2 – חובה) ועל אחד הפרקים 5. או 7 הנ"ל נתון לבחירת ושיקול דעת בית הספר. סה"כ התלמיד יבחן בהערכה חיצונית על 3 פרקים (2 ארוכים כולל הפרק השני ופרק אחד קצר)	<u>אחד מתוך הפרקים הבאים:</u> 1. האדם מחפש את עצמו 3. אמונה ומידות 4. אמונה בשעת משבר 6. גאולה וימות המשיח

מחשבת ישראל ממלכתי דתי

3 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 038-383 לנבחני משנה 038-382	נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 038-381
<u>אחד מהנושאים הבאים:</u> תפילה אמונת חכמים דת ומדע	<u>יחידה שלישית- הרחבה:</u> <u>אחד מהנושאים הבאים:</u> תורה ומצוות עם ישראל עם סגולה בחירה והשגחה
<u>יחידה רביעית:</u> תכנית לימודים בית ספרית עליה יש לקבל את אישור המפמ"ר (דוגמאות ליחידות לימוד בית ספריות: יחידת מידות, מעמד האישה ביהדות, טעמי המצוות...). הנושא ייבדק בחלופות הערכה ומבחן פנימי בית ספרי	
<u>יחידה חמישית:</u> תכנית לימודים בית ספרית עליה יש לקבל את אישור המפמ"ר. בית הספר מעריך את תלמידיו, באופן ובשיטה המתאימים לו.	

מחשבת ישראל - ממלכת

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

קישורית לתכנית לימודים ולשאלון בגרות לדוגמה

בנוסף לכך, דרכים מגוונות להערכה בית ספרית: סיורים
לימודיים, עבודות חקר, בחינה בית-ספרית, מגוון דרכים
לחלופות בהערכה בנושאים שונים מידע מפורט על מבנה
 תחום הדעת, דרכים ללמידה משמעותית וכלל דרכי
 ההערכה באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 039-281	נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 039-383
- בחירה של אחד הנושאים: "שמונה פרקים" לרמב"ם "את שאהבה נפשי": אהבה וזוגיות במחשבת ישראל - טוב ורע בהגות היהודית	- תכנית בית-ספרית מודולרית מתוך הנושאים הבאים, ועל פי קריטריונים של מבנה תכנית הלימודים (בחינה ומגוון דרכי הערכה חלופית): "ובחרת בחיים" – ערך חיי אדם במחשבת ישראל - מעגלי שייכות – זהות יהודית בעולם משתנה - אח-אחר-אחריות - משנתו ההיסטורית של ר' יהודה הלוי - משבר האמונה בעת החדשה - ארץ ישראל בהגות הציונית - חלונות חג (חצי יחידה) - ועוד
	- נושאים מהבאים שלא נבחנו בהערכה חיצונית: "שמונה פרקים" לרמב"ם "את שאהבה נפשי": אהבה וזוגיות במחשבת ישראל - טוב ורע בהגות היהודית
	וכן בחירה בדרכי לימוד והערכה חלופיים בנוסף לנושאי הלימוד (30%): - סיורים לימודיים במחשבת ישראל - עבודות חקר

מורשת ודת איסלם

1 יחידת לימוד – מקצוע חובה

מדריך מרכז: מחמוד עומרי

הקישוריות [לתכנית הלימודים](#) מורשת איסלם [ולדוגמת שאלון](#)

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/AgafMoreshet/Bagrut/DatIslam.htm

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 047-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 047-183
האמונה באל אחד, המלאכים, הנביאים, הספרים, יום הדין, הגורל, הכרת מובן המלה קוראן בשפה ערבית, מושגים, היסטוריה, כתיבה, מטרות הכרת מושגי יסוד בנושא, מקורות, כתיבה ושמירה הכרת מאפייני ההלכה, יסודות האסלאם מושגים טהרה, תפילה חיי הנביא, תכונות הצדק הנאמנות, קבלת השליחות מהלך התפתחות האסלאם. חשיבות הערכים בחברה בריאה תכונות המורה והתלמיד, יחסים נימוסין, סובלנות ורחמנות, נאמנות וצדק, נימוסי הכניסה למסגד	מושגים פילוסופיים על האמונה בנסתר, פרשנות, הפרת האמונה. בחירת טקסטים ספרותיים, דוגמאות, סוגי פרשנות פיתוח חשיבה, ניקוד והתפתחות נושאי הקוראן. דוגמאות וטקסטים פרשנות מסקנות וחוקים. תפילות בחירה, צום, צדקה, עלייה לרגל(חג) חברי הנביא המאמינים הראשונים, התנגדות קורייש (שבטי מכה) בניית הכעבה פרשנות: הסכם חודיביה... קשרי משפחה וחברה כבוד השכן והחובות כלפיו חוקי השמירה על הסביבה

מורשת ודת נוצרית

1 יחידת לימוד – מקצוע חובה מדריך מרכז: דיקאן ג'ריס מנסור

קישורית לתכנית הלימודים ולשאלון בגרות הערכה חיצונית לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 073-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 073-183
הכנסייה, התפילה ושליחות החילוניים. הכנסייה / الصلاة וرسالة العلمانيين: • מבוא, קהילת המאמינים היו לב אחד. (הכנסייה) וכן جماعة المؤمنين قلباً واحداً. • הגיעו גם. לכרם! (השליחות של המאמינים החילוניים). تعالوا انتم ايضا الى كرمي! (رسالة العلمانيين). مقارنة مع المكرسين. • מן השפתיים התפילה של הלב. (תפילה). من صلاة الشفتين الى صلاة القلب. (الصلاة). שבעת הסודות: הסודות כדי לבנות את הכנסייה. الاسرار السبعة : الاسرار تبني الكنيسة. • שבעת הסודות: הסודות לבניית הכנסייה. الاسرار السبعة : • الاسرار تبني الكنيسة. • הטבולים ישמחו! סוד הטבילה. يا ايها المعمدون افرحوا! (العما). • עדים של המשיח בפני העולם ("מתן הקביעות"). شهود للمسيح امام العالم (التثيت). • מסביב לשולחן המילה ולחם הקודש של האדון (סעודת האדון או הסעודה האוקריסטית). حول مائدة الكلمة وجسد الرب (الافخارستيا). • הוא חזר לביתו (סוד החזרה בתשובה) فقام ورجع الى بيته. • (סר התובע). • הייתי חולה ובקרתם אותי (משיחת החולים) كنت مريضا فزرتوني (مسحة المرضى). • ביתנו הכנסייה (סוד הנשואים). اسرتنا كنيسة بيتية (سر الزواج). המשלים האמיתיים: • מבוא למשלים مقدمة عن الأمثال. • האיש הנבון אשר בנה את ביתו על הסלע והאיש הטיפש אשר בנה ביתו על חול מל בית המנוע. • הבן האבוד مثل الابن الضال. • משל הזרוע مثل الزارع. • הגפן האמתית והכורם مثل الكرمة والكرام. החגים המוצרים האידים המסייג: • מבוא לחגים مقدمة عن الاعياد المسيحية (الرئيسية). • הבשורה البشارة. • חג המולד الميلاد. • חג ההתגלות الظهور الالهي معمودية السيد المسيح له المجد. • יום ראשון של כפות התמרים (Palms Sunday) دخول السيد المسيح لاورشليم (الشعابين). • חג הפסחא قيامة السيد المسيح له المجد (القيامة/الفصح). • העלייה לשמיים صعود المسيح الى السماء. • חג השבועות حلول الروح القدس على التلاميذ وام الله السيدة مريم العذراء بعلية صهيون بالقدس (عيد العنصرة).	עבודת חקר והצגתה: 1. עבודה אשר תשמש כהערכה חלופית במסגרת 30% מן החומר הנלמד על פי העקרונות ללימוד משמעותית והמחונן אשר יוצע להלן כנספח. على الطالب ان يقدم وظيفة بحث وان يعرضها امام الطلاب والمعلم/ة الموضوع. הנושאים לדוגמה اقتراحات لوظائف البحث: • מנהגים ומשמעותם/ العادات والتقاليد المسيحية. • מקומות קדושים /اماكن المقدسة واهميتها. • ערכים משותפים قيم مشتركة. • דמויות מופת – קדושים למיניהם. מברית הקודמת וברית החדשה. شخصيات من الكتاب المقدس او قدسين. • חגים ומועדים. تاريخ الاعياد المسيحية. • זרמים וקבוצות נוצרים-השוואה • חפצי אמנות ומורשת. شيلوب ارجولיה و/או اרכיטקטורה ومשמעותها. تعديدية الطوائف المسيحية تاريخها واصلا وطقوسها. • עזרה לאחר למשל לא תעמוד על דם רעך, השומרוני הטוב, ומושגי העזרה לאדם בעת צרה במקורות המוסלמים. مساعدة الاخر مثل السامري الرحيم و/او السامري الصالح. ימי שיא يوم التربية الدينية سابقة افضل وظيفة יוצרו שלושה ימי שיא בהם העבודות המצטיינות תוצגנה באירוע שילכול את כלל התלמידים המשתתפים בפרויקטים הללו.

מורשת דרוזית

1 יחידת לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר : ג'מיל חטיב

קישור [לתכנית המפורטת](#) באתר המפמ"ר

שאלון 027182 כולל את חומר הלימוד המהווה 70% ואת
זה המהווה 30%

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 027181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 027183 ולנבחני משנה 027182
ההקדמה מי הם הדרוזים	אחדות בורא עולם
שבעת העקרונות -פדאאל	המצוות והאיסורים אואמר ונואהי
סגירת מדהב אלתווחיד	דתיים וחילוניים עוק'אל וג'והאל
מקורות מדהב אלתווחיד מאפיינים והשתלבות	בחירת נושא במורשת לכתיבת מטלת ביצוע, פורטפוליו ואחר
העדה הדרוזית בישראל	
מקומות קדושים בישראל- מקאם הנביא שועייב.	

תלמידים דרוזים שלומדים בבתי ספר שאינם דרוזים
נדרשים להשלים יחידה נוספת - שאלון 027-162
המפורטת [באתר הפיקוח](#).

נושאים בהערכה חיצונית (100%) סמל שאלון 027-162
מעמד המקומות הקדושים וחשיבותם לדרוזים
דמויות ומנהיגים

מקומות קדושים בישראל- הנביא חדר ונביא סבלאן

אגף שפות

עברית (יהודים, ערבים, דרוזים)

ערבית (ערבים, דרוזים ודוברי עברית)

אנגלית

עולם הערבים והאסלאם

צרפתית

רוסית

ספרדית

אמהרית

איטלקית

גרמנית

סינית

יידיש

עברית: הבנה, הבעה ולשון

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: תומר בוזמן

קישור לחוזרי המפמ"ר

קישור לשאלוני בחינות הבגרות

נושאים בהערכה חיצונית לנבחני משנה ואקסטרניים 30% סמל שאלון 11282	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל 11283	נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 11281
<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבת טיעון תהליכית, המבוססת על מאמרים ותשתיות ידע, והצגתה בתלקיט <u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, אוצר מילים ואמצעים רטוריים כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבת טיעון בזיקה לטקסטים.	<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבה ממוזגת לצורכי סקירת ספרות, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה.	<u>הבנה והבעה</u> הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, לרבות מיזוג מידע, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה. הבעה: כתיבה ממוזגת לצורכי סקירת ספרות, כמפורט בחוזר המפמ"ר לחטיבה העליונה.
	<u>לשון</u> תחביר – הוראת פרקים נבחרים כמצוין בחוזר המפמ"ר מערכת הצורות – הוראת פרקים נבחרים כמצוין בחוזר המפמ"ר	<u>לשון</u> שם המספר, אותיות השימוש ונטיית מילות היחס תחביר – הוראה מקיפה ומעמיקה כמפורט בחוזר המפמ"ר. מערכת הצורות – הוראה מקיפה ומעמיקה כמפורט בחוזר המפמ"ר.

עברית: הבנה, הבעה ולשון

2 יחידות לימוד לעולים חדשים – מקצוע חובה

קישור לחוזרי מפמ"ר

קישור לבחינות הבגרות

נושאים בהערכה חיצונית לנבחני משנה ואקסטרניים 30% סמל שאלון 11272	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל 11273	נושאים בהערכה חיצונית לעולים חדשים רמה ג 70% סמל שאלון 11274	נושאים בהערכה חיצונית לעולים חדשים רמה א-ב 70% סמל שאלון 11284
הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: כתיבה בזיקה למאמרים או שאינה בזיקה אליהם	הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: כתיבה בסוגות שונות ולמטרות מגוונות כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה בעל פה: ריאיון, שיח מתוכנן או דיון, הרצאת דברים (פרזנטציה)	הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: כתיבה בסוגות שונות ולמטרות מגוונות כמפורט בחוזר המפמ"ר	הבנה והבעה הבנה: קריאת מאמרים וניתוחם על פי ממדי ההבנה השונים, כמפורט בחוזר המפמ"ר הבעה: סיכום ממוזג של שני מאמרים
לשון • מערכת הצורות: הפועל והשם • שם המספר ומילות היחס • תחביר	לשון • תחביר • מערכת הצורות: הפועל והשם	לשון • השם • הפועל • מילות היחס • תחביר • שם המספר	לשון • תחביר • שם המספר • הפועל • השם • מילות היחס

עברית לבית-הספר הערבי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: ד"ר האני מוסא

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 014-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 014-385 נבחני משנה 014-382
• סוגי טקסטים • הבנת הנקרא • סיכום • הבעה בכתב • ידע לשון: דרכי גזירה, צורנים, נטיית הפועל, נטיית השם, שם המספר, מושגים ותופעות בתורת ההגה	• הבעה בעל-פה: • הרצאת דברים (פרזנטציה) • קריאה בקול של טקסטים ספרותיים • ראיון • ארגון תלקיט ורפלקציה • שיחת חולין • משחקי תפקידים • דיון בציור, בצלום, במשדר רדיו או טלוויזיה

עברית לבית-הספר הערבי

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יחידות

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 014-283 נבחני משנה 014-282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 014-281
• מאמרי הגות • סיפורים קצרים • שירת אלתרמן וזך • שירת נשים • מילונאות	• טקסטים מן המקורות • אגדות • סיפורת • שירת ספרד • שירת דור תש"ח • שירה צעירה • ידע לשון: נטיית הפועל, משמעויות מבנים, תחביר, תקינות תחבירית ומורפולוגית

עברית לבתי ספר דרוזים

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

(1 יח"ל – הבנה והבעה בכתב,

1 יח"ל – לשון, 1 יח"ל – ספרות)

מפמ"ר: איאד מוהנא

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 015-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 015-383 נבחני משנה 015-382
• הבעה בכתב • הבנת הנקרא • דרכי גזירה • צורנים • נטיית הפועל בגזרות הבסיסיות • משקלי השמות השגורים • תקינות לשונית • תופעות בסיסיות בתורת ההגה • שם המספר • פרקים נבחרים מהמקרא • שירת ספרד • שירה חדשה • שירה בת זמננו • הסיפור הקצר • סיפור פואנטה • סיפור עם	• הבעה בכתב • הבנת הנקרא • נטיית הפועל בגזרות המורכבות • משקלי השמות המורחבים • תופעות מעמיקות בתורת ההגה • תחביר • משנה • אגדה • שירת ספרד • שירה חדשה • שירה בת זמננו

עברית לבתי ספר דרוזים

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל
(1 יח"ל – הבעה בעל-פה, 1 יח"ל – עבודת חקר)

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 015-285	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 015-283 נבחני משנה 015-282
הבחינה תיערך בעברית מדוברת בכל סוגות הדיבור.	עבודה בתחום הספרות בנושא המעניין את התלמיד ובהנחיית המורה, כגון: ז'אנר, תקופה, יצירה משמעותית, מוטיב, השוואה בין יצירות וכדומה. העבודה תיכתב בהתאם לכללי הכתיבה האקדמית. יחידה זו תכלול אף הצגה של העבודה והרצאה עליה.

ערבית לערבים

3 יח"ל - מקצוע חובה הבנה, הבעה ודקדוק - 2 יח"ל

(המקצוע "ערבית לערבים" מורכב משאלון בהבנה,
הבעה ודקדוק בהיקף של 2 יח"ל המפורט להלן
ומשאלון בספרות בהיקף של 1 יח"ל המפורט
באגף רוח וחברה)

מפמ"ר: ד"ר ראווה בורבארה

[קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים הערכה חיצונית (70%) סמל שאלון: 020-381	נושאים בהערכה בית-ספרית (30%) סמל שאלון: 020-383
פרק ראשון: קריאה והבנה • תת נושאים: • טקסט עיוני • מכתב רשמי • מכתב אישי • מכתב רשמי • טקסט נרטיבי • טקסט שירי פרק שני: הבעה בכתב • תת נושאים • טקסט עיוני • מכתב רשמי • מכתב אישי • מכתב רשמי פרק שלישי: דקדוק • קישור לנושאים	חלופות ההערכה הבית ספרית המאושרות 20%: • מיזם כתיבה • מטלת ביצוע • עבודת חקר • פורטפוליו ועבודה על יחידות אוריינות דיגיטליות 10% נושאים בדקדוק: המסומנים בירוק • קישור לנושאים

המקצוע "ערבית לערבים" ניתן להרחבה ל- 5 יח"ל:

א. 3 יח"ל החובה: 2 יח"ל בלשון סמל שאלון:
020-381. + 1 יח"ל בספרות סמל שאלון: 020181
+ הערכה בית-ספרית סמל שאלון 020-383

ב. 2 יח"ל בחירה: עבודת חקר בספרות 020-
273 או בלשון 020-283 + בחינה חיצונית בלשון
סמל שאלון: 020-281 או בחינה חיצונית בספרות
020-271.

[קישור לנושאים בלשון](#)

ערבית לדרוזים

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה (2 יח"ל הבנה, הבעה ולשון + 1 יח"ל ספרות)

מפמ"ר: וופא מועדי

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#) [ולדוגמאות נוספות](#)

2 יח"ל הבנה, הבעה ולשון

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
הבנה הנקרא כל סוגי הטקסטים בדגש על טקסטים עיוניים, כולל גם כל מיומנויות היסוד בקריאה וההבנה לפי ממדי ההבנה והחשיבה השונים.	
הבעה בכתב כתיבת טקסט עיוני/ספרותי לפי ההוראה שבמטלה.	
הבעה בעל פה והאזנה (פרק לימוד חובה, אך בשלב זה עדיין לא משולב בבחינה החיצונית)	
לשון דקדוק: תחביר וצורות כל הנושאים שהם הבסיס לרכישת השפה וההבנה (ראו פירוט בת"ל)	לשון דקדוק: תחביר וצורות הוצאו נושאים מהפרקים שהם לא בסיס הידע בלשון (תחביר וצורות) שהתלמיד יכול להרחיב את הידע שלו בהם באמצעות עבודה חקר משולבת עם הספרות. למשל: الصِّفَةُ المَشَبَّهَة، صِيغَةُ التَّقْضِيل، الإِعْلَال والإِبْدَال، إعراب بعض أسماء الإشارة، الميزان الصرفي، الفاء الواقعة في جواب الشرط، التعجب.

ערבית לדרוזים

יחידה אחת ספרות

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה ולדוגמאות נוספות

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-371
ספרות: הוצאנו להרחבה: טקסטים של פרזזה מימי הביניים (קבוצה א'). טקסטים של שירה מודרנית (קבוצה ב'). טקסטים של פרזזה מודרנית (קבוצה ג'). המורה יבחר קבוצה אחת משלושת הקבוצות המוצעות להעמקה והרחבה: קבוצה א': משלים וטקסטים קלאסיים- פרזזה של ימי הביניים, קבוצה ב': שער חדיש (שירה מודרנית): - إرادة الحياة - أبي קבוצה ג': נثر חדיש. (פרזזה מודרנית): - مارش الغروب - ثقافة ومتقفون תיבחר אחת השיטות להערכה בית ספרית מהשיטות המוצעות: 1. עבודת קר: התלמיד יחקור, יתעמק בנושא הנבחר. 2. תלקיט (פורטפוליו): תיעוד למידה, מבדקים, מצגת, כתיבה יצירתית בעקבות היצירה הנלמדת, ותוצר (כרזה, סמניה, ציור, דגם וכל תוצר אומנותי אחר...) 3. מטלת ביצוע: הגדרת הבעיה המוצגת בטקסט (ספור קצרה/מאמר), הבעת עמדה כלפיה, סקירת ספרות בהסתמך על מקורות מידע, הצעת פתרונות לבעיה על פי היצירה, עמדת הולמד ומקורות מידע נוספים. 4. מבחן בית ספרי: בית הספר הבוחר בשיטת המבחן עליו ללמד את כל החומר הצבוע בירוק, לא חלה עליו אפשרות הבחירה בין הקבוצות. 5. בסוף נובמבר תשע"ו יפורסמו מסמכי הנחיות מפורטים לאבני הדרך ומה כוללת כל אחת מהחלופות בהערכה החלופית וגם מחוון.	ספרות: שירה מודרנית ושירה קלאסית, פרזזה מודרנית ופרזזה קלאסית. 23 טקסטים المادة المطلوبة: من كتاب المنتخب للصفّ العاشر 1. من معلقة عمرو بن كلثوم 2. رثاء صخر – الخنساء 3. أقول لها - قطريّ بن الفجاءة 4. من النّقاظ - هجاء الفرزدق لجريز، وردّ جريز على الفرزدق 5. آيات قرآنية 6. معلّم القرية - يوسف نويهض 7. في انتظار الفطار - محمود تيمور من كتاب المنتخب للصفّ الحادي عشر 1. وصف الرّبيع - البحتريّ 2. رثاء فقيه - أبو العلاء المعريّ 3. باح الفؤاد - الأمير سيف الدّين التّنوخيّ 4. من خداع الأمانى - أبو العتاهية 5. الحماسة الموطّقة - ابن المقفّع 6. من هو المتّف - قدرى طوقان 7. أخي رفيق - سعيد حورانيّة من كتاب المنتخب للصفّ الثّاني عشر 1. مُضناك - أحمد شوقي 2. إنا غريبان - جميل صدقي الزّهاويّ 3. أخي - ميخائيل نعيمة 4. غربة وحنين - الشّاعر القرويّ 5. أنت والبخت وأنّ نبجرا - سعيد عقل 7. رجوع - نزيه خير

ערבית לדרוזים

2 יחידות לימוד הרחבה ל- 5 יחידות כוללות ספרות, לשון ורטוריקה

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 021-283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-281
מבחן פנימי בית ספרי) שפה- (<u>קישור לתכנית</u> <u>הלימודים בשפה</u>	מادة وحدة الأدب الثانية: من كتاب الصّف العاشر - معلّقة امرئ القيس - مدح بني أمية - الدّالّية - من قصيدة اعتذار للرّسول - وصيّة ذي الإصبع العدوانيّ - لوحتي أجمل اللّوحات - نظرة من كتاب الصّف الحادي عشر: - عتاب سيف الدّولة - جادك الغيث - وصف الإمام - معاذة العنبريّة - حكاية الصّبيّاد والمارد - كيف نرّبي أنفسنا - غربة فتّان من كتاب الصّف الثّاني عشر: - مختارات من قصيدة شكوى - وافتخار - المواقب - ماذا يقول النّهر - نداء - المدينة والفجر - تحت الأمطار - من هديل الحمامة المطوّقة

ערבית למגזר היהודי

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סיגלית שושן

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 018381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 018283
אוצר מילים- כותרות וקטעי עיתונות ואקטואליה מאמרי מפמ"ר נושאים דקדוקים : סוגיות בתחביר ובפועל הערבי . שימוש במילון ערבי-עברי כתיבת חיבור בנושאים שונים	שיח בין אישי בנושאים שונים יומיומיים ורלוונטיים לעולמו של התלמיד. הכרת העולם הערבי – דת ותרבות ספרות ערבית מודרנית ושירה ספרות ערבית קלאסית ומבחר סורות מהקוראן

אנגלית

3-4-5 יחידות לימוד – מקצוע חובה הערכה בית ספרית – תלקיט, בחינה, יוזמה מפמ"ר: ד"ר ציונה לוי

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה (בסוף חוזר המפמ"ר)
קישור לעדכונים באנגלית

4-5 יחידות לימוד:

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
תוכנית הספרות משולבת עם מיומנויות חשיבה	1. הבנת הנשמע
A. תלקיט	2. הבנת הנקרא
B. בחינה בית ספרית	3. כתיבה
C. יוזמה בית ספרית	4. דיבור

3 יחידות לימוד:

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
תוכנית הספרות משולבת עם מיומנויות חשיבה	1. הבנת הנשמע
a. תלקיט	2. הבנת הנקרא
	3. כתיבה
	4. דיבור

להלן סמלי השאלונים הכתובים באנגלית לנבחנים אינטרניים

5 יח"ל		4 יח"ל		3 יח"ל	
016481	ה	016382	ג	016381	א
016582	ז	016481	ה	016382	ג

**להלן סמלי השאלונים לבחינות בעל פה באנגלית
לנבחנים אינטרניים**

5 יח"ל	4 יח"ל	3 יח"ל
16585 או: 16587 (מתוקשב)	16485 או: 16487 (מתוקשב)	16385

עולם הערבים והאסלאם

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סיגלית שושן

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (40%) סמל שאלון 019-281	נושאים בהערכה בית ספרית (60%) סמל שאלון 019-383
מחמד וראשית האסלאם התפתחות דת האסלאם עידן האימפריות מצרים איראן תורכיה סוריה ולבנון <u>א</u> ירדן, סעודיה ומדינות המפרץ	מהו מיעוט מיעוטים שונים יהדות ואסלאם הנצרות מיעוטים נוצריים מעמד ירושלים באסלאם זרמים ותנועות לאומיות ואסלאמיות המיסטיקה המוסלמית עבודת חקר אישית בנושא אקטואלי או שאינו בתכנית הלימודים הקשור לתחום הדעת

צרפתית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: דוריס עובדיה

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה בית ספרית	נושאים בהערכה חיצונית
30%	70%
סמל 017283	סמל שאלון 017381
<u>3 עבודות שונות על 3 טקסטים ספרותיים שנלמדו במהלך השנה:</u> המורה המלמד יבחר 2 טקסטים ספרותיים מתוך רשימה המוצעת מטעם הפיקוח להוראת הצרפתית. הטקסט השלישי ניתן לבחירתו של המורה המלמד וניתן להמרה לניתוח 2 סרטים מתוך הפרויקט קולנועי. <u>3 מבדקים (מבחנים) הקשורים ליצירות שנלמדו</u> <u>דף משוב המשקף את תהליך הלמידה של התלמיד.</u>	<u>טקסט לא ידוע ברמה של 5 יחידות לימוד הכולל:</u> • שאלות הבנה • מטלת כתיבה • תיאור של תמונה באמצעות מחסן מילים • שאלת עמ"ר • כתיבה מודרכת של פסקה הקשורה לתמונה • תרגילי שפה ודקדוק • תרגיל בהבנת הנשמע

רוסית

מקצוע בחירה – 5 יחידות לימוד

מפמ"ר: מריה ויניאר

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (40%)	נושאים בהערכה חיצונית (60%)
שמועות הטבע ברוסיה. טיולים במקומות מיוחדים ברוסיה (ערי "טבעת הזהב", האגם באיקל וכו'). תולדות חייו של מלחין רוסי ידוע תולדות חייו של צייר רוסי ידוע יומן קריאה אירועים היסטוריים חשובים חגים ומנהגים רוסיים	טיולים בישראל וברוסיה. אקלים וטבע בשתי המדינות. מוסיקה בחיי בן האדם המודרני. זמר/זמרת/להקה שאתה אוהב לשמוע. סגנונות הציור. מוזיאוני האומנות. קטעי הספרות, קריאה וניתוח חגים ומנהגים ישראליים

ספרדית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סאלי גולדפר צ'רניצקי

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית בע"פ (60%) סמל שאלון 579-385	נושאים בהערכה בית ספרית מומלץ מרכיב בכתב (40%) סמל שאלון 579-283
התלמידים נבחנים בידע ותוכן ברמה של 5 יח"ל המקבילה לרמה 2B-1B באיחוד האירופי = MCER; הכוללת ארבע מיומנויות: 1. הבנת הנקרא (כולל קריאה קולית) 2. הבנת הנשמע 3. הבעה בעל פה 4. הבעה בכתב (מענה/תגובה בכתב, בין 30 ל- 50 מילים).	נושאים מומלצים להערכת תהליך למידת תחום התוכן, הכולל שפה, ספרות ותרבות: (ניתן להשתמש גם בכלים מתוקשבים): • מטלות ביצוע/משימות אותנטיות ורלוונטיות • תלקיט (פורטפוליו) כתוב או דיגיטלי • עבודת חקר/מיזם/פרויקט • השתתפות פעילה באחד הפרויקטים הייחודיים לתלמידי המגמה: בתי ספר תאומים, תחרויות ועוד (ראה פרוט באתר המקצוע) • הכתבות, בחנים ומבחנים.

אמהרית

5 ו 3 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אנבסה טפרה

קישור לתכנית הלימודים המפורטת ולשאלוני בגרות :

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 572-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 572-283
התמודדות עם טקסטים ברמת מתחילים וברמת ביניים שאלות שונות שמבוססות על הטקסטים: שאלות פתוחות, השלמת משפטים, שאלות (נכון / לא נכון)	שאלות בכתב שמבוססות על טקסט אחד או שנים שהמורה בוחר
יסודות התחביר והדקדוק ברמה בסיסית וברמת ביניים	הכרת פתגמים
מבנה מורפולוגי של השפה האמהרית	עבודת חקר במורשת
שניים עד שלושה פרקים מתוך השירה האמהרית	

איטלקית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: תמר כהן - קהת

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 571-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 571-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד בשלוש המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא ובהבעה בכתב. (הורדו פעלים בעתיד מורכב.)

גרמנית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ליאורה אללי

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 574-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 574-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד רק בשלושת המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא והבעה בכתב.

סינית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: תמר כהן - קהת

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה ביט ספרית (40%) סמל שאלון 702-283	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 702-385
ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא ובהבעה בכתב. הורדו פעלים בסביל, וסימני עזר במשפטים מורכבים.	ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד בשלוש המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה

יידיש

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: דבורה קאסמאן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית בעל-פה (60%) סמל שאלון 570-385	נושאים בהערכה בית ספרית בכתב (40%) סמל שאלון 570-283
שנה ראשונה 20%	שנה ראשונה 10%
א. פרזנטציה אחת (מצגת) בכל נושא שבתכנית הלימודים לדוגמא: 1. שיעור בגיאוגרפיה ודמוגרפיה יהודית 2. השפות היהודיות 3. המטבח היהודי במעגל השנה על התלמיד ללוות את הפרזנטציה במערך שיעור מפורט.	א. דקדוק ואוצר מילים. 1. כתיב יידיש 2. פעלים סדירים: זמנים, כינויי גוף וקנין. 3. המשפט הפשוט- משפט שאלה, משפטי שלילה 4. הטיית שם עצם ושם תואר
ב. תערוכה וסיור בשטעטל – חובה הנושאים: 1. הכיכר 2. הפריץ 3. הקהילה 4. בעלי-מלאכה 5. מוסדות תורה וחסד 6. פולקלור ומנהגים על התלמיד ללוות את הפרזנטציה בחוברת עם סיפורים ותרגילים של הבנת הנקרא. על תלמיד להעביר סיפור אחד בעל-פה לפני הכיתה. התלמיד משכתב את הסיפור. נבחים על כל החומר.	ב. לשון 1. אוצר מילים: משפחה, מספרים, ביגוד, אוכל, זמן: 1. שעה, גיל, תאריך, הסביבה, חגים 2. ביטויים אידיומטיים 3. שירים 4. תרגום והבנת טקסטים קצרים. 5. כתיבת חיבור 10 שורות עבודת שורשים: עץ משפחה 3 דורות, שאלון קטן על חיי המשפחה.

שנה שניה 40% א. במהלך השנה	שנה שניה 30% מבחן בגרות בסוף השנה
1. המשל בספרות יידיש 10% משלי-חיות, משלי המגיד מדובנה ומשלים מעולם החסידות. 15 משלים עם תרגום. חובה על התלמיד לשכתב משל ולמציג לפני הכיתה (תיאטרון בובות, מצגת, משחק). לבחירה בין 2 ל 3 20% סיפורי כעלעם. 2. שיכתוב הטקסט להצגה, עריכת חוברת עם תרגום, הצגה לפני קהל הורים ובבית אבות. 3. חקר נושא השואה על בסיס ראיון עם ניצול/ת שואה, עדויות, יומנים, ספרי יזכור, ביקור בארכיון. הצגת פורטפוליו, לפי הנחיות מפורטות. מורים רשאים להציע טקסט אחר להצגה 1. שיחה עם בוחן חיצוני על טקסט סיפורתי 10%	א. דקדוק וכתיבה 5% הפועל המורכב, פעלים יוצאי דופן, פעלים מורחבים ופעלים אידיומטיים מודוסים ומבנה המשפט המורכב מספרים סידוריים דרג היתרון ודרג ההפלה ב. לשון 5% מעגל החיים ומעגל השנה, תחבורה, הבית והסביבה המורחבת ג. הבעה בכתב 5% 1. כתיבה לבחירה: א. כתיבת חיבור בין 15-20 שורות, ב. כתיבה יוצרת, 25-20 שורות, כגון: מפגש דמיוני עם דמות ספרותית או מחבר, דיווח עיתונאי על מאורע, המשך הטקסט. 2. אנסין וניתוח טקסט 3. הבנת הנקרא ותרגום. ד. ספרות 20 יצירות 15% <u>פרוזה 10 יצירות:</u> טקסטים חובה: (פראגמנטיים) "דער דיבוק", ש. אנסקי, פרקים מ"מאטל פייסי דעם חזנס", שלום-עליכם, סיפורים מתוך "חסידיש", י.ל. פרץ, "אויב נישט נאך העכער" חובה. <u>שירה 10 יצירות:</u> שני שירים של א. מאנגער, שני שירים של א. סוצקעווער "אונטער דינע וויסע שטערן" חובה. שני שירים של ק. מאלאדאָווסקי, "א מעשה מיט אַ מאַנטל" חובה. שני שירים של מ. געבירטיג, "רייזעלע" חובה. למורה לבחור עוד 4 יצירות נוספות. ביוגרפיה של כל סופר / משורר

אגף מדעים

מתמטיקה – 3 יח"ל בלבד

מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) בנתיב
העיוני

פיסיקה

ביולוגיה

כימיה

מדעי הסביבה

מדעי כדור הארץ

חקלאות

מתמטיקה

3 יחידות לימוד

מפמ"ר: נרית כץ

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (75%)	נושאים בהערכה בית ספרית (25%)
על פי המפורט בתוכנית הלימודים סמל שאלון 035-381 (35%) סמל שאלון 035-382 (40%)	סמל שאלון 035-183 לנבחני משנה 035-182 א- משוואות, פירוק לגורמים, שינוי נושא בנוסחה, שאלות מילוליות. ב- גרפים (קריאת גרפים ובניית גרפים). ג- סדרות חשבוניות ד- מושגי יסוד בגיאומטריה אנליטית ה- טריגונומטריה: יישומים במישור. ו- סטטיסטיקה והסתברות.

מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) בנתיב העיוני

5 יחידות לימוד מפמ"ר: רונית פרץ

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%)	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
סמל שאלון בכתב 704381 סמל שאלון בע"פ 704385	סמל שאלון 704283
שלושה נושאים לבחירה** מתוך 6 נושאי החובה: 1. כוחות ותנועה 2. קרינה וגלים 3. מיקרואורגניזמים וביוטכנולוגיה. 4. האדם ובריאותו: מערכת ההובלה 5. האדם ובריאותו: מוח ומערכת העצבים 6. חומרים ** אחד לפחות ממדעי החיים ואחד לפחות ממדעי החומר.	שלושה נושאים נוספים ממדעי החיים ומדעי החומר וביטויים במטלות ביצוע דיגיטליות, משולבות רעיונות מדעיים מיומנויות חשיבה וייצוגם בתלקיט הדיגיטלי.
התנסות בתהליך חקר מדעי או תיכון הנדסי. הערכה על ידי בוחן חיצוני בעל פה.	

פיזיקה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: ד"ר צבי אריכא

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאי הלימוד בהערכה חיצונית (70%)		נושאי הלימוד בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 036283
הנושא	משקל (%)	אחת מהאפשרויות הבאות או צירוף שלהן: אפשרות א': חלופת הערכה ב"קרינה וחומר", מהתכנים: תופעות יסודיות של האור, ייצוג מהלך האור באמצעות קרניים; גלים מכניים: ואלקטרומגנטיים; מבוא לתורת הקוונטים - המודל הדואלי של האור; מבנה האטום; הגרעין ומבוא לחלקיקים יסודיים ו/או אפשרות ב': "תכנית בית ספרית", באישור מדריך מפמ"ר ו/או אפשרות ג': פרויקט בפיזיקה במסגרת "פיזיקה בגישה מחקרית"
מכניקה (כולל נבחני משנה ואקסטרניים):	30	
קינמטיקה; דינמיקה; התנע ושימורו; אנרגיה מכנית ושימורה; תנועה הרמונית פשוטה; כבידה.		
חשמל (כולל נבחני משנה ואקסטרניים):	25	
חוק קולון והשדה החשמלי; פוטנציאל קיבול וקבלים; מעגלי זרם ישר; השדה המגנטי; השראה אלקטרומגנטית.		
מעבדה		אחת מהאפשרויות הבאות: מעבדה "רגילה" או פרויקט מעבדת חקר שאלון חקר (לנבחני משנה ואקסטרניים)
	15	
	15	
	15	

נושאי לימוד 30% לנבחני משנה ואקסטרניים – שאלון בכתב

מל שאלון 036282

"קרינה וחומר":

תופעות יסודיות של האור, ייצוג מהלך האור באמצעות קרניים; גלים מכניים
ואלקטרומגנטיים; מבוא לתורת הקוונטים - המודל הדואלי של האור; מבנה האטום; הגרעין
ומבוא לחלקיקים יסודיים

ביולוגיה 5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: ד"ר אירית שדה

קישור לתוכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאי הלימוד בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 043-283 לנבחני משנה 043-282	נושאי הלימוד בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון עיוני (55%) - 043-381 או 043-387 סמל שאלון מעבדה (15%) - 043-386
עבודת חקר מעשי בנושא ביולוגי (בד"כ מבוסס נושאי ליבה): תכנון העבודה, ביצוע וכתירת עבודה.	3 נושאי ליבה:
	- גוף האדם בדגש הומיאוסטזיס, - התא מבנה ופעילות, - אקולוגיה
סיור אקולוגי מבוסס הכרת בית גידול, האורגניזמים החיים בו, יחסי גומלין והתאמות.	3 נושאי העמקה
	המורה בוחר נושא אחד מתוך שלושה:
	- פיזיולוגיה השוואתית - בקרה על ביטוי גנים והנדסה גנטית - חיידקים ונגיפים בגוף האדם
	אותם נושאים מהווים בסיס לבחינת המעבדה, הבדקת גם מיומנויות חקר ומיומנויות טכניות.
הערות:	הערות:
- סמלי השאלונים לביוחקר ברשת שונים ומפורטים באתר המפמ"ר - נבחני משנה ייבחנו במבחן עיוני בדגש חקר במקום ביצוע עבודת החקר. פירוט התכנים באתר המפמ"ר	- אפשר לבחור להגיש את התלמידים לבחינה עיונית בגרסה רגילה או בגרסה מתוקשבת. - לתלמידים הלומדים ביוחקר ברשת, מתקיימת בחינה בעל-פה כחלופה לבחינת המעבדה.

כימיה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר דורית טייטלבוים

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון בכתב 037-381 למעבדה 037-386	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 037-281 לנבחני משנה 037-282
מושגי יסוד:	כימיה של מזון:
• מצבי צבירה • חומרים • שפת הכימאים • מיומנויות החקר	• חד סוכרים • דו סוכרים • רב סוכרים
מבנה האטום:	שיווי משקל:
• חלקיקי האטום • הגרעין • רדיואקטיביות • טבלה מחזורית • אלקטרונים • האטום	• שיווי משקל • שינוי התנאים במערכת שיווי משקל
מבנה וקישור:	מדוע מתרחשות תגובות:
• קשר קוולנטי • מולקולה • חומרים מולקולריים • חומרים אטומריים • חומרים יוניים • חומרים מתכתיים	• אנטרופיה • ספונטניות של תגובה
חישובים בכימיה:	שתיים מתוך שמונה מבניות הבחירה:
• המול • תמיסות • המצב הגזי	1. מבנית מעבדת החקר – חלק ראשון
	• מיומנויות חקר מגוונות • ואסטרטגיות חשיבה • ביצוע ניסויי חקר: • שני ניסויים רמה I • + • ניסוי אחד ברמה II חלקי • + • ניסוי אחד ברמה II מלא
	2. ברום ותרבותיו
	• מבוא • תהליכי ייצור • שימושים של תרכובות ברום

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
3. פולימרים • מבוא לעידן הפלסטיק • תהליכי פלמור • הערכות מרחבית של מקרומולקולות • התארגנות שרשרות הפולימר בצבר ותכונות הפולימר • פולימרים תרמופלסטיים, תרמוסטטיים ואלסטומרים – קשרי צילוב 4. כימיה פיזיקלית • מבוא – קרינה אלקטרומגנטית • המבנה האלקטרוני של אטומים • המבנה האלקטרוני של מולקולות • המבנה האלקטרוני של מוצקים 5. כימיה אורגנית מתקדמת • מושגי יסוד • מנגנון תגובה • תגובות התמרה • תגובות אלימינציה 6. ביוכימיה • מבוא למדעי החיים • מחומצות אמיניות לחלבונים • מבסיסים לחומצות גרעין • מחומצות גרעין לחלבונים 7. כימיה של הסביבה • איכות מי שתייה • איכות האוויר ואפקט החממה 8. אנרגטיקה ודינמיקה שלב שני • מושגי יסוד חזרה והרחבה • החוק הראשון של התרמודינמיקה • אנטרופיה והחוק השני של התרמודינמיקה • אנרגיה חופשית	חמצון חיצוני: • מושגי יסוד • פעילות יחסית של מתכות • קורוזיה • דרגות חמצון • איזון תגובות חמצון חיצוני • אנטיאוקסידנטים חומצות ובסיסים: • מושגי יסוד • חומצות • בסיסים • מים • pH כימיה של מזון: • אבות המזון • חומצות שומן • טריגליצרידים אנרגיה: • מושגי יסוד • שינויי אנתלפיה בתגובות כימיות קצב תגובה: • קצב תגובה מבנית מעבדת החקר – חלק שני • מיומנויות חקר מגוונות ואסטרטגיות חשיבה. • ביצוע ניסויי חקר: - ניסוי אחד ברמה III או - ניסוי אחד ברמה II חלקי + שלושה ניסויים ברמה II מלא.

מדעי הסביבה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: סאמיה אבו ח'ט

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 064-381	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 064-283 לנבחני משנה 064-282
א. מושגים ועקרונות – נושאי ליבה הנושאים הנלמדים: - מערכות אקולוגיות ויחסי אדם סביבה - משאב המים - משאב האוויר - פסולת כמשאב - רעש וקרינה בנוסף: ב. התמחות והעמקה לימוד מקיף ומעמיק של נושא אחד מתוך שבעה נושאים: 1. מערכות אקולוגיות ויחסי אדם וסביבה 2. משאב המים 3. משאב האוויר 4. פסולת כמשאב 5. רעש וקרינה 6. ניהול ושימור סביבה 7. אתיקה וסביבה בכל שנה ניתן יהיה לבחור נושא אחד מתוך שלושה. רשימת הנושאים מהם ניתן לבחור תפורסם מידי שנה בראייה תלת שנתית. כל נושאי התמחות והעמקה מבוססים על הנלמד בליבה.	א. סדנה סביבתית (20%): בחירת בתי גידול, הסיור בהם, אופן ההכנה לקראת הסיור, ההדגשים במהלך הסיור ואופן סיכום הסיור לבחירתו של המורה. אופן ביצוע העשייה הסביבתית לבחירתו של המורה ובמקרים רבים של התלמיד. <u>הערכת תלמידי</u> ב. מחקר סביבתי-אקוטופ (20%): בחירת נושא החקר וכתובת עבודת החקר ע"י התלמידים. <u>הצעה לאופן הערכת עבודת הסיכום:</u> הערכת העבודה הכתובה + חלופות בהערכה לסיכום ואופן הצגת עבודה במקום הערכת בוחן החיצוני, כפי שהיה נהוג בעבר, לבחירת המורה.

מדעי כדורי הארץ

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: פרופ' ניר אוריון

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאי הלימוד בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 62381 נבחני משנה שאלון 62382		נושאי הלימוד בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 062283 נבחני משנה שאלון 62282	
20	גיאוטופ	20	מצגת מערכות כדה"א
20	בחינת שדה	20	תיק עבודות
20	בחינה עיונית בכתב		

מדעי החקלאות

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: אבי אלקיים

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

במקצוע קיימים שלושה תחומים, ולכל תחום בחינה שונה (הפרקים המצוינים בטבלאות לקוחים מתוך תכנית הלימודים)

תחום התזונה

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 046-381	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 046-283 לנבחני משנה 046-282
פרק 1. רכיבי המזון ותפקודם בגוף האדם פרק 2. אנרגיה ומזון פרק 3. בריאות ומזון פרק 5. טכנולוגיה של מזון: א.5 – עיבוד מזון ב.5 – מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון: • חיידיקים (מבנה כללי ותפקוד) • -שמרים (מבנה כללי ותפקוד) • מיקרא' כגורם לקלקול מזון: - קלקול על ידי חיידיקים - קלקול על שמרים ועובשים • בדיקות מיקרוביאליות ואורגנו לפטיות של מוצרי מזון ג.5 – אנזימים ד.5 – המים במזון ז.5 – תוויות המזון	פרק 4. צרכנות מזון והיבטים תרבותיים – חברתיים ב.5 – מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון: • חיידיקים מועילים בתעשיית המזון • תסיסה לקטית על ידי חיידיקים: - עיקרון התהליך - מוצרים בתעשיית המזון • ארומטיזציה והכנה של חומרי מזון: - עיקרון התהליך - הוספת חיידיקים למזונות לקבלת טעמים רצויים. • פטריות בתעשיית המזון: - תסיסה כהלית של שמרים - ארומטיזציה והכנה של חומרי מזון ה.5 – שיטות לשימור מזון ו.5 – חומרים מוספים ח.5 – אריזות מזון

מדעי החקלאות

תחום בעלי החיים

נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 046-283 לנבחני משנה 046-282	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 046-381
ה.6 – היבטים סביבתיים	ה.1 – מבוא ה.2 – גידול בעלי חיים בתנאי אקלים שונים ה.3 – החקלאות כספק מזון ה.4 – גידול בע"ח מטרות נוספות ה.5 – כלכלת הענף החקלאי ה.8 – מחלות דרכי מניעה וטיפול
ה.7 – היגיינה תברואה חיסונים.	ו.1 – רבייה ו.2 – הזנה ומערכת העיכול
ו.3 – תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון	ז.1 – עופות: ממשק (למעט מחלות)
ז.1 – עופות ממשק – מחלות	ז.2 – בקר וצאן מזון וממשק (למעט מחלות טפילים ומזיקים)
ז.2 – בקר וצאן (מזון וממשק) – מחלות טפילים ומזיקים	ז.3 – דבורים (למעט מחלות ומזיקים)
ז.3 – דבורים – מחלות ומזיקים	ז.4 – סוסים (למעט מחלות טפילים ומזיקים)
ז.4 – סוסים – מחלות, טפילים ומזיקים	ז.5 – כלבים למעט: - אילוף כלבים - מחלות טפילים ומזיקים
ז.5 – כלבים: - אילוף כלבים - מחלות טפילים ומזיקים	

מדעי החקלאות

תחום צומח

נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 046-283 לנבחני משנה 046-282	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 046-381
א. נושאים כלליים 1- מבוא 2- אזורי גידול חקלאיים בארץ 3- הקרקע כבית גידול לצמח 4- החקלאות כספק מזון 8- הדברת עשבים 5- כלכלת המשק החקלאי 6- היבטים סביבתיים 7- מחלות מזיקים ודרכי טיפול ב. ענפי שדה 6- ב. דישון וזיבול 14- ב. תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון ג. ענפי גן ונוי (פרחים, צמחי עציץ וגננות) 10- ג. דישון וזיבול 16- ג. תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון	א. נושאים כלליים 1- מבוא 2- אזורי גידול חקלאיים בארץ 3- הקרקע כבית גידול לצמח 4- החקלאות כספק מזון 8- הדברת עשבים ב. ענפי שדה (גד"ש, מטעים וגידולי ירקות) 1- ב. התפתחות הענף בארץ 2- ב. מיון צמחים 3- ב. תנאי אקלים 4- ב. הכנת הקרקע 5- ב. מחזור זרעים 7- ב. זריעה ושתיילה 8- ב. ריבוי אל-זוויגי 9- ב. השקיה 10- ב. יצירת הפרי 11- ב. גיזום 12- ב. דילול עצים (נכון למטע בלבד) 13- ב. איסוף יבול ושיווק ג. ענפי גן ונוי (פרחים, צמחי עציץ וגננות) 1- ג. ענפי הנוי בארץ ובעולם 2- ג. מיון צמחים לפי מדדים שונים 3- ג. הגן ואיכות הסביבה 4- ג. תפקידי הגן 5- ג. בתי צמיחה 6- ג. מצעי גידול 7- ג. הכנת הקרקע לגן 8- ג. שתיילה ונטיעה 9- ג. השקיה 11- ג. ריבוי מיני 12- ג. ריבוי אל-זוויגי 13- ג. גיזום צמחי הגן 14- ג. המדשאה 15- ג. תוצרת ושיווק ד. נושאים לבחירה בהתאם לענף ההתמחות 1- ד. ירקות 2- ד. גד"ש 3- ד. מטעים 4- ד. צמחי עציץ 5- ד. גננות 6- ד. פרחים

אגף אמנויות

אמנות חזותית

מוסיקה

מחול

קולנוע

תאטרון

אמנות חזותית

5 יחידות לימוד- מקצועות בחירה

מפמ"ר: ד"ר סיגל ברקאי

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לבחינת דוגמה באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%)	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
שאלון בכתב- "תולדות האומנות והבנתה" בסדנה- דיאלוג עם אמן (שאלת בחירה בבגרות החיצונית) בסדנה- אוצרות תערוכה (שאלת בחירה בבגרות החיצונית)	פרויקט גמר- תערוכה עבודת חקר י' (חקר אמן) עבודת חקר יא' (חקר תערוכה)

מוסיקה

5 יחידות לימוד- מקצוע בחירה

מפמ"ר: בצלאל קופרווסר

[קישור לחוזר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%)	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
תורת המוזיקה (+פ"ש) ליבה 20%	תורת המוזיקה התמחות 5%
תולדות היצירה המוזיקלית ליבה 15%	פיתוח שמיעה 8%
תורת המוזיקה התמחות 10%	תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 10%
תולדות היצירה המוזיקלית התמחות 5%	ביצוע 17%
	הרחבה לבחירת הרכז 10%

מחול

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: הילה קובריגרו-פנחסי

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

הערכה בית ספרית – בכתב וביצוע

נושאים בהערכה בית ספרית (50%)	נושאים בהערכה חיצונית (50%) על ידי בוחן חיצוני
היבטים עיוניים במחול בחינות בכתב: • תולדות המחול • יישומי אנטומיה למחול • מוסיקה למחול הערכה חלופית במודל לבחירה: ת.מ.י, עבודת חקר, PBL, תלקיט	היבטים מעשיים במחול: • טכניקה: בלט קלאסי ו/או מחול מודרני-עכשווי • כוריאוגרפיה: הגשת יצירת מחול מקורית של התלמיד/ה • נייר עמדה המלווה את עבודת הכוריאוגרפיה

קולנוע

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: דורית באלין

קישור לאתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 061387	נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 061283 לנבחני משנה 061282
<u>הפקת פרויקט גמר בוידאו</u> קריטריונים להערכה: הסרט כפרויקט גמר, תיק הפקה נייר עמדה פרויקט חצי גמר מפגש עם התלמיד/ה	<u>יסודות השפה הקולנועית (כיתה י')</u> צילום, תאורה וקומפוזיציה תיאוריות פס הקול עריכה התסריט, הסיפור הנרטיבי הקולנועי הדמות הקולנועית עיצוב אמנותי תהליך ההפקה פרקים מתולדות הקולנוע: קולנוע אילם קולנוע רוסי <u>אמנות הקולנוע (כיתה י"א – י"ב)</u> תחנות יסודי בקולנוע קולנוע ותיאוריה קולנוע ישראלי קולנוע תיעודי ז'אנרים בקולנוע תיאורית האות'ר/היוצר נושא בחירה <u>הערכה:</u> כיתה י' – הערכה חלופית – עבודת חקר: שוט ב"י שוט (30%) כיתה י"ב – בחינה בית ספרית באישור מפמ"ר ציון סופי (70%) שקלול בין הערכה חלופית (כיתה י') לבין ציון הבחינה (כיתה י"ב)

תאטרון

5 יחידות לימוד- מקצוע בחירה

מפמ"ר: אפי וישניצקי-לוי

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר:

[הלימה בין תכנית הלימודים למסגרת שעות הלימוד](#)
[במקצוע: אמנות התאטרון](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%) על ידי בוחן חיצוני	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
- בחינה בהפקה במודל PBL - מהו תאטרון - קריאה פרשנית של טקסט דרמטי (ממחזה להפקת בגרות) - צפייה בהצגה	- קריאה פרשנית של טקסטים דרמטיים (ממחזה להצגה קריאה וצפייה באותן שתי יצירות) - צפייה ב-7 הצגות
	- פרשנות למחזאות קלאסית טרגדיה + קומדיה - הפואטיקה מאת אריסטו - הצחוק מאת ברגסון - מיתוס האביב מאת פריי
	- מודריזם מהו 2 מחזות הכתובים בשני סגנונות תאטרון שונים של המאה ה-20 - או - מחזה הכתוב באחד מסגנונות התאטרון במאה ה-20 + 2 מופעי תאטרון פוסטמודרניים 2 מחזות ישראליים העוסקים בסוגיות חברתיות
פרק: משחק (יחידה רביעית) 2 גישות משחק (תאוריה + מיומנות ביצוע)	
פרק: בימוי והפקה (יחידה חמישית) 2 גישות בימוי (תאוריה + מיומנות ביצוע) - דרמטורגיה (תאוריה + מיומנות ביצוע) - עיצוב חלל באמצעות תפאורה, תלבושות, מוזיקה, תאורה ותנועה (תאוריה + מיומנות ביצוע)	

אגף א' לפיתוח פדגוגי

חינוך גופני

מקצועות החובה למגזר החרדי

חינוך גופני

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: גיא דגן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 041-381 לנבחני משנה 041-282	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 041-283 לנבחני משנה 041-282
תולדות החינוך הגופני והספורט	עיוני – 25%
יוון הקלאסית	בחירה להרחיב – היבטים פסיכולוגיים קינסיולוגיים ובריאותיים בחינוך גופני
הספורט באסלם ובנצרות	מעורבות מסלולי אספקת האנרגיה במנוחה ובמאמץ
"מכבי מול הפועל" – היווצרותו של הפילוג הפוליטי בספורט הארץ-ישראלי	חומרי הדלק למסלולי אספקת האנרגיה
המכביות – המשחקים האולימפיים של העם היהודי	אספקת אנרגיה וצריכת חמצן
ספורט הנשים בישראל	צריכת חמצן במאמץ תת-מרבי, במאמץ מרבי ובהתאוששות
ישראל והתנועה האולימפית – לא רק ספורט	סף חומצת החלב
פסיכולוגיה של הספורט	הערכת רמת התפקוד של המערכות האנאירוביות
אבני דרך בפסיכולוגיה של הספורט	הערכת רמת התפקוד של המערכת האירובית
אישיות	התעייפות והתאוששות של המסלולים לאספקת אנרגיה
מוטיבציה	אפקט האימון של אימוני כוח
לחץ כאמצעי להצלחה	אפקט האימון של אימוני מהירות
תורת הכושר הגופני	מאפייני הפעולה של היחידה המוטורית והשריר השלם
גורמי ההישג בספורט	סמים בספורט
מרכיבי הכושר הגופני	עישון סיגריות
מרכיבי הכושר הגופני הפסיכו מוטוריים	מאמץ גופני באקלים חם ובאקלים קר
עקרונות האימון	או בחירה להרחיב – בפסיכולוגיה של הספורט ותורת הפנאי
שיטות אימון לפיתוח כוח	קבוצת הספורט כצוות

שיטות אימון לפיתוח סבולת	נשים בספורט
היבטים ביולוגיים, קניסילוגיים ובריאותיים בחינוך גופני	היבטים קוגניטיביים
הרכב הגוף: הגוף הרזה ושומן הגוף	מסוגלות עצמית
מפרקי הגוף	פעילות גופנית ואיכות חיים
מחלות לב וכלי דם	פעילות גופנית לאנשים עם מוגבלות
מערכת העצבים	הפסיכולוגיה של פציעות הספורט
עקרונות בתכנון פעילות גופנית כמרכיב בתחזוקת גוף האדם	הגישות השונות לנושא הפנאי
שרירי השלד: היכרות, מבנה וסוגי התכווצות	עשר דרכים להטמעת חינוך לפנאי במערכת
מנגנון ההתכווצות – תאוריית ההחלקה	מחינוך לחניכה – הפנאי כהזדמנות שנייה
מסלולי אספקת אנרגיה	פנאי ופוליטיקה
מערכת הנשימה	<u>מעשי – 15%</u>
מערכת הדם	כושר גופני
	ענף ספורט נבחר או ריקודי עם או קורס עוזרי מדריך
	העמקה בענף ספורט נבחר או קורס מדריכים פנימי בענף ספורט נבחר או קורס מדריכים חיצוני בענף ספורט נבחר
	תרומה לקהילה: בהדרכה או בארגון אירועי חינוך גופני וספורט
	קורס עזרה ראשונה

מקצועות החובה למגזר החרדי

תנ"ך עצמאי

3 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 40%		נושאים בהערכה בית ספרית 60%
סמל שאלון 003-381		סמל שאלון 003-383 לבחני משנה 003-382
תורה עיון: חומש שמות פרשיות: בא, בשלח, יתרו, משפטים (ענין מתן תורה)		יש לבחור שתי חלופות – חלופה אחת מחלופות א', ב' וחלופה שניה מחלופות ג', ד':
פרקי עיון בספר ישעיה	חלופה אחת מתוך:	חלופה א': עיון בתורה בחומשים בראשית ודברים
פרקי עיון בספר יחזקאל		חלופה ב': בקיאות בספרים בראשית, שמות, במדבר, דברים
פרקי עיון בספר ירמיה	חלופה אחת מתוך:	חלופה ג' : נביאים ראשונים
פרקי עיון בספר תהלים		חלופה ד': כתובים – מגילות, משלי, עזרא ונחמיה

תנ"ך עצמאי

5 יחידות לימוד – מקצוע חובה מורחב

המקצוע עומד בפני עצמו ורק היחידה הראשונה משותפת לשתי רמות הלימודים.

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה בית ספרית סמל שאלון 003-383 לנבחני משנה 003-382	נושאים בהערכה חיצונית (שאלון חיצוני משותף לשתי הרמות: 3 יח"ל ו-5 יח"ל) 30% + 2 יחידות הגבר 40% סמל שאלון 003-381
יש לבחור שלוש חלופות – לפחות אחת מהן מחלופות ד' או ה'	תורה עיון: חומש שמות פרשיות: בא, בשלח, יתרו, משפטים (ענין מתן תורה)
חלופה א': עיון בתורה בחומשים בראשית ודברים	פרקים בספר ישעיה
חלופה ב': חומש ויקרא	פרקים בספר יחזקאל
חלופה ג': בקיאות בספרים בראשית, שמות, במדבר, דברים	פרקים בספר ירמיה
חלופה ד': נביאים ראשונים	פרקים בספר תהלים
חלופה ה': כתובים – מגילות, משלי, עזרא ונחמיה	תורה עיון: חומש בראשית פרשיות: בראשית, לך לך. חומש דברים: פרשיות: דברים, ואתחנן, ראה, שופטים.
	עיון בספר מלכים
	פרקי עיון מספר ישעיה
	פרקי עיון בתרי עשר

יהדות עצמאי

3 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 40% סמל שאלון 004-381	נושאים בהערכה בית ספרית 60% סמל שאלון 004-383
שבת- פרקים ה', י"ב, י"ג	שבת – הכל חוץ מהנ"ל ביחידה החיצונית
תפילה	חגים
ברכות	מצוות התלויות בארץ
הלכות יום-טוב	שמיטה
כשרות	פרקי אבות – פרק ב' עם ברטנורא
בין אדם לחברו	רמב"ם - הלכת תשובה
מצוות שונות	קטעי רמב"ן
	מסילת ישרים
	ספר החינוך: הקדמה + מצוות
	המבי"ט, שער התפילה
	שיחות מוסר - מאמר הכרת הטוב
	קונטרס החסד
	חובות הלבבות – שער התשובה

יהדות עצמאי

5 יחידות לימוד – מקצוע חובה מורחב

המקצוע עומד בפני עצמו ורק היחידה הראשונה משותפת לשתי רמות הלימודים.

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (שאלון חיצוני משותף לשתי הרמות: 3 יח"ל ו 5- יח"ל) (30% + 2 יחידות הגבר 40%) סמל שאלון 004-381	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 004-383
שבת- פרקים ה', י"ב, י"ג	שבת – הכל חוץ מהנ"ל ביחידה החיצונית
תפילה	חגים
ברכות	מצוות התלויות בארץ
הלכות יום-טוב	שמיטה
כשרות	מצוות שונות
בין אדם לחברו	פרקי אבות – פ"ב עם ברטנורא + רבינו יונה
מצוות שונות	רמב"ם הלכות תשובה – עד פרק ג' (הלכה ו')
ספר החינוך – הקדמה, ומצוות בנושא תפילות וברכות	קטעי רמב"ן – מקביל ל- 3 יח"ל
הכוזרי	ספר החינוך: שבת, חגים, כשרות, מצוות התלויות בארץ, מצוות שבין אדם לחברו – מורחב מ- 3 יח"ל
רמב"ם, הקדמה לפירוש המשנה	המב"ט, שער התפילה
רמב"ם, שמונה פרקים	שיחות מוסר – מאמר הכרת הטוב
רמב"ם, י"ג עיקרי אמונה	קונטרס החדש – מורחב מ- 3 יח"ל
רמב"ם, הלכות יסודי התורה פ"ה	חובות הלבבות – שער התשובה - מקביל ל- 3 יח"ל שער עבודת האלוקים
רמב"ם הלכות תשובה – פרקים ה'-ח'	פרקי אבות – פ"ב עם ברטנורא + רבינו יונה
רמב"ם, הלכות מלכים	
רמב"ן על התורה: הקדמה, חוקים, שילוח הקן, חשיבותה של ארץ ישראל.	
דרשות הר"ן	
מסילת ישרים, הקדמה ופרקים א'-ט'	
מהר"ל, דרך חיים	
מכתב מאליו, קונטרס הבחירה	
קובץ מאמרים, מאמר על אמונה	
חזו"א, אמונה ובטחון א' (מסעיף י'), ב'	
נתיבות שלום, טהרת המידות	
הרב חיים פרידלנדר – מאמר על השבת	
הרב חיים פרידלנדר – מאמר על הצניעות	

היסטוריה עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 030-281	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 030-283
תנועות ושיטות בעמ"י במאות ה"ח וה"ט.	מדיניות שנאת ישראל בתקופת שלטון הצארים ברוסיה.
ארץ ישראל - ארץ הקודש- ישן מול חדש.	אנטישמיות מודרנית מסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20.
ארץ ישראל תחת שלטון המנדט הבריטי.	מלחמת העולם השנייה והפתרון הסופי: מהלכים עיקריים.
יהדות התפוצות	המדיניות נגד היהודים, דרכי התמודדות, קידוש ה' בחיים ובמוות. העולם היהודי לאחר החורבן.
חורבן יהדות אירופה	הדילמה של הישוב בתקופת מלחמת העולם ה-2 הפעילות המדינית והחרפת המאבק בבריטים לקראת עצמאות מדינת ישראל בשנים 1945-1948
מדינת ישראל מהכרזת המדינה עד מלחמת יום הכיפורים	מלחמת השחרור

אזרחות עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה בית ספרית 20% סמל שאלון 071-283	נושאים בהערכה חיצונית 80% סמל שאלון 071-281
מטלת ביצוע קלאסית המטלה מבוססת על הנושאים הנלמדים ע"פ תכנית הלימודים, ניתן להציע חלופות אחרות לאישור מפמ"ר	עם ישראל עם התורה
	אופייה של מדינת ישראל.
	דמוקרטיה בעולם ובישראל
	מפלגות ובחירות
	חוקה וחוקי יסוד
	אזרחות ישראלית וזכות עליה לישראל
	הרשות המחוקקת
	הרשות המבצעת
	הרשות השופטת
	נשיאות בישראל
	מוסדות פיקוח ובקורת
	השלטון המקומי
	דת ומדינה
	החיים הרוחניים בארץ

עברית עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

החלופות	30% - פרקי בחירה הערכה בית ספרית (כיתה י') סמל שאלון 075-283	70% - בחינה חיצונית (כיתה י"א / י"ב) סמל שאלון 075-281
	ציר טקסטואלי הבעה והבנה	פרקי הבחינה
אפשרות א'	15% <u>הבעה והבנה</u> כתיבה בסוגות שונות תוך הדגשת הטיעון בזיקה לכמה מקורות מידע התמקדות במהלכי כתיבה קצרי טווח ולפחות שני מהלכים ארוכי טווח יישולחו דוגמאות ליחידות הוראה	15% <u>תחביר</u> בשירות הכתיבה מערכת הצורות לא תילמד בשלב זה.
אפשרות ב'	15% <u>הבעה והבנה</u> כתיבת טיעון בזיקה לכמה מקורות מידע התמקדות במהלכי כתיבה קצרי טווח וכתיבת טיעון ארוכת טווח <u>אחת</u>	15% <u>תחביר</u> : בהיקף דומה למה שהיה נהוג בשאלון א. <u>מערכת הצורות</u> : פועל ושם <u>יסודות תורת ההגה</u> (בשירות התקינות): שוואים ודגשים
אפשרות ג'	<u>שילוב מיזם בהערכה</u>	<u>(לבתי ספר שבפיילוט בלבד)</u>

ספרות עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 010-281	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 010-283
שירי קדש ופיוטים: - הפיוט הקדום בארץ ישראל וסביבותיה - הפיוט המאוחר בספרד - שירי ציון - שירי אומה - שירי יחיד - שירים בשבח הבריה	<u>ספרות בנושא השואה</u>
שירה עברית חדשה: - עיצוב הנהגות ומידות - שירי תפילה	<u>המשל</u>
הסיפור הקצר העברי: - התמודדויות בחברה היהודית - ספרות מתורגמת	<u>נושא הזמן</u>
דרמה עברית – מחזה	<u>קריאה מונחית</u>